

ትምህርት አሥራ ስምንት

የመጀመሪያ ቀን 2ኛ የሐንስና 3ኛ የሐንስ

2ኛ የሐንስ

ገብሬ የአንድ ቤተ ክርስቲያን የመሪዎች ጎሳፊ ነበር። አንድ ቀን አንድ ወንጌላዊ ነኝ ባይ ገብሬ ወዳለበት ከተማ መጣ። ወንጌላዊው የሚያርፍበት ቤት ስላልነበረው፤ በገብሬ ቤት ለማረፍ ይችል እንደሆነ ጠየቀው። ገብሬም ፈቃደኝነቱን ገለጸ። ብዙም ሳይቆይ ገብሬ ይህ ሰው ከመጽሐፍ ቅዱስ የወንጌል እውነት ጋር የሚጻረር ትምህርት እያስተማረ መሆኑን ተገነዘበ። ይሁንና ገብሬ እንግዳን ለማስቀየምና የሚከፋፍል አሳብ ለመሰንዘር አልፈለገም። ስለሆነም ገብሬ እንግዳው እቤት ውስጥ እንዲቆይ ፈቀደለት። በዚህም ጊዜ እንግዳው በገብሬ ቤት ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ከሚያካሂዱት ሰዎች ጋር እንዲገናኝና እሑድ እሑድ ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዲሄድ አደረገው። ግለሰቡ ከገብሬ ጋር በመኖሩና ከእርሱ ጋር አብሮ ወደ ቤተ ክርስቲያንና የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ስለሚመጣ ከቤት ወደ ቤት እየዞረ ሐሰተኛ ትምህርቶችን ባስተማረበት ወቅት፤ ሰዎቹ በቀላሉ ሊያምኑትና ወደ ሐሰተኛ ትምህርት ሊወሰዱ ችሉ። ብዙም ሳይቆይ ከቤተ ክርስቲያናቱ አባላት ብዙዎቹ ይህን ግለሰብ ተከትለው ሐሰተኛ ትምህርት በማስፋፋታቸው፤ በቤተ ክርስቲያናቱ ውስጥ ክፍፍል ተከሰተ።

የ2ኛ የሐንስን መልእክት ጸሐፊ ያሳለበው እንዲህ ዓይነት ሁኔታ ነበር። የቤተ ክርስቲያን አባላት አንድ ሰው ከቤተ ክርስቲያን መሪ ጋር ሲተባበር በሚመለከቱበት ጊዜ፤ ሰዎች ግለሰቡ አማኝ ብቻ ሳይሆን ከክርስቶስ ወንጌል ጋር የሚዛመድ ትምህርት እንደሚከተል ያስባሉ። ከዚህም የተነሣ፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሐሰተኛ ትምህርቶችን የሚከተሉ ሰዎች ይኖራሉ። መሪው ሐሰተኛ አስተምህሮዎች የሚያስተምሩትን ወንጌላውያን ምን ማድረግ ይኖርበታል? የክርስቲያኖች ፍቅር ከዚህ ሁኔታ ጋር የሚጣጣመው እንዴት

ነው? የ2ኛ ዮሐንስ ጸሐፊ፡ «ማንም ወደ እናንተ ቢመጣ ይህንም ትምህርት ባያመጣ በቤታችሁ አትቀበሉት፤ ሰላምም አትበሉት፤ ሰላም የሚለው ሰው በክፉ ሥራው ይካፈላል» ይላል። መሪዎች መንጋቸውን ከሐሰተኛ ትምህርት መጠበቅ ይኖርባቸዋል። ይህም ማለት ሐሰተኛ ትምህርት በሚያስተምር ሰው ሁሉ ላይ ግልጽና ጠንካራ አቋም መውሰድ አለባቸው ማለት ነው። እንዲህ ዓይነቱን ሰው በእንግድነት መቀበልና ወይም ከእርሱ ጋር የቅርብ ግንኙነት ማድረግ ምእመናንን በማሳሳት ወደ ሐሰተኛ ትምህርት ይነጻጽባል። መጽሐፍ ቅዱስ አንድ ሰው እውነትን በመታዘዝ ወይም በቅድስና ባለመመላለስ በእግዚአብሔር ላይ ግልጽ የዐመፀኛነት እርምጃ ሲወስድ፡ አማኞች ከእርሱ ጋር ኅብረት እንዳያደርጉ በግልጽ ያስጠነቅቃል። እንዲህ ዓይነት ሰዎች እውነትን እንከተላለን ከማይሉት ዓለማውያን በላይ ከክርስቲያኖች እንዲርቁ መደረግ ይኖርበታል (1ኛ ቆሮ. 5:9-13)።

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የአንድ መሪ ከሐሰተኛ አስተማሪ ጋር መተባበር ወይም የአንድ አማኝ በግልጽ ኃጢአት እየፈጸመ መኖር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሐሰተኛ ትምህርት ወይም ኃጢአት እንዲስፋፋ ያደረገበት ሁኔታ አጋጥሞህ ያውቃል? ሁኔታውን ግለጽ። ለ) እግዚአብሔር ከእንዲህ ዓይነቱ ሰዎች ጋር እንዴት ያለ ግንኙነት እንድናደርግ የሚፈልግ ይመስልሃል? ሐ) የገብሬን ዓይነት ሁኔታ ቢያጋጥምህ፡ እግዚአብሔር ከሰውየው ጋር ምን ግንኙነት እንድታደርግ የሚፈልግ ይመስልሃል? ቤተ ክርስቲያንን ለመጠበቅ ምን ታደርጋለህ?

2ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ስለ 2ኛ ዮሐንስ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብ። በመዝገበ ቃላት ውስጥ ስለ ደራሲው፤ ስለ አንባቢዎቹ፤ እና ስለ መጽሐፉ ዓላማ የተገለጸውን ጠቅለል አድርገህ ጻፍ። ለ) 2ኛ ዮሐ. 13 አንብብ። ደራሲው ማን ነኝ ይላል? መልእክቱ የተጻፈው ለማን ነው?

የ2ኛ ዮሐንስ ደራሲ

የደራሲውንና መልእክት የተጻፈላቸውን ሰዎች ማንነት ከማይጠቅሰው ከ1ኛ ዮሐንስ በተቃራኒ፡ 2ኛ ዮሐንስ የጥንታዊ ደብዳቤ አጻጻፍ ስልትን በመከተል የደራሲውንና የተቀባዮቹን ማንነት ይገልጻል። ነገር ግን ደራሲው የራሱን ስም ከመጥቀስ ይልቅ፡ የአመራር ደረጃውን ይገልጻል። በመሆኑም ራሱን «ሽማግሌ» ሲል ይጠራዋል።

ምሁራን የ2ኛ ዮሐንስ ደራሲ ማን ይሆን? በሚለው ጉዳይ ላይ ይከራከራሉ። በዚህ ረገድ ሁለት ዓይነት አሳቦች ይሰነዘራሉ። በመጀመሪያ፡ አንዳንዶች ጸሐፊው ሽማግሌው ዮሐንስ የሚባል ሰው ነው ይላሉ። ከጥንታዊ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አንዱ ሐዋርያው ዮሐንስንና ሽማግሌው ዮሐንስ የሚባለውን የተከበረ የቤተ ክርስቲያን መሪ ነጣጥሎ ያያቸዋል። ይህ ሰው ሽማግሌው ዮሐንስ 2ኛና 3ኛ ዮሐንስን እንደ ጻፈ ይናገራል። ሁለተኛ፡ በአብዛኛው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ዘመን ይህን መልእክት የጻፈው ሐዋርያው ዮሐንስ እንደሆነ ሲታመን ቆይቷል። ይህ አመለካከት በስፋት ተቀባይነት ካገኘባቸው ምክንያቶች ጥቂቶቹ የሚከተሉት ናቸው።

ሀ) የ1ኛና የ2ኛ ዮሐንስ የአጻጻፍ ስልቶችና የቃላት አጠቃቀም ተመሳሳይ መሆኑ፤ ሁለቱም መልእክቶች ለአንድ ደራሲ የተጻፉ መሆናቸውን የሚያሳይ ይመስላል። እንዲያውም፡ በ2ኛ ዮሐንስ ውስጥ ከሚገኙ 13

ጥቅሶች ስምንቱ በ1ኛ ዮሐንስ ከሚገኙ ጥቅሶች ጋር ተመሳሳይ ናቸው። (2ኛ ዮሐ 7፤ ከ1ኛ ዮሐ. 4:2-3 ጋር፤ 2ኛ ዮሐ. 7ትን ከ1ኛ ዮሐ. 2:22-23 ጋር አነጻጽር።)

ለ) አብዛኞቹ ጥንታዊ የቤተ ክርስቲያን ጸሐፊዎች የዚህ መልእክት ጸሐፊ ሐዋርያው ዮሐንስ መሆኑን ይናገራሉ።

ለመሆኑ ዮሐንስ ራሱን ሐዋርያ ሳይል ሽማግሌው ብሎ የጠራው ለምን ነበር? ለዚህ ሁለት አማራጭ ምክንያቶች አሉ። በመጀመሪያ፤ ዮሐንስ በትንሹ እስያ ውስጥ የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ መሪ ሽማግሌ ነበር። በዚህ ክፍል «ሽማግሌ» የሚለው ቃል የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪን የሚያመለክት አይደለም። ይልቁንም ዮሐንስ በክልሉ ውስጥ የነበሩት የተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት ሽማግሌዎች መሪ ሽማግሌ (ወይም ጳጳስ) ነበር። (1ኛ ጴጥ. 5:1 ላይ ጴጥሮስ ራሱን ሽማግሌ ብሎ ይጠራል።) ሁለተኛ፤ ዮሐንስን አንባቢዎቹ ስለሚያውቁት፤ ሐዋርያነቱን መናገር አላስፈለገውም። ይልቁንም ዮሐንስ የሚጽፈው ከተከበረ መንፈሳዊ የአባትነት ስፍራ ሆኖ በእምነት ልጆቹ ለሆኑት ክርስቲያኖች ነበር።

መልእክቱ የተጻፈው ለማን ነበር?

መልእክቱ የተላከው፤ «እኔ ሽማግሌው በእውነት ለምወዳቸውና እኔ ብቻ ሳልሆን እውነትን የሚያውቁ ሁሉ ለሚወዷቸው ለተመረጠች እመቤትና ለልጆቿ።» ነበር። ይህ ማንን እንደሚያመለክት የሚናገሩ ሁለት ዓይነት አመለካከቶች፡- በመጀመሪያ፤ በትንሹ እስያ ውስጥ ለምትገኝ የታወቀች ክርስቲያንና ለልጆቿ ነው የሚሉ ምሁራን አሉ። ዮሐንስ ይህችን ቤት ያውቃት የነበረ ሲሆን፤ ስሟ ግን ለዛሬይቷ ቤተ ክርስቲያን አይታወቅም። ቤቷ የቤተ ክርስቲያን መሰብሰቢያ ሆኖ ያገለግል የነበረ ይመስላል። ሁለተኛ፤ ብዙ ምሁራን ዮሐንስ ተምሳሌታዊ ቋንቋ እየተጠቀመ ነው ይላሉ። ቤቷ ቤተ ክርስቲያን ነች። ልጆቿ ደግሞ የቤተ ክርስቲያን አባላት ናቸው። ይህን አቋም የሚይዙ አንዳንድ ምሁራን ይህ መልእክት የተጻፈው ዮሐንስ በኃላፊነት ለሚቆጣጠራቸው አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ እንደነበረ ያስረዳሉ። 2ኛ ዮሐንስ የተጻፈበት ዘመንና ቦታ

ደራሲው መልእክቱን በጻፈበት ወቅት የት እንደ ነበረና ጊዜውም መቼ እንደሆነ የሚያመለክት በቂ መረጃ በመልእክቱ ውስጥ አልተጠቀሰም። በ1ኛና 2ኛ ዮሐንስ መልእክቶች መካከል ከሚታዩት በርካታ ተመሳሳይነቶች የተነሣ፤ ሁለቱ መልእክቶች በተመሳሳይ ጊዜና ቦታ እንደ ተጻፉ ይገመታል። ስለሆነም፤ ሐዋርያው ዮሐንስ ይህን መልእክት በኤፌሶን አካባቢ ሆኖ ከ85-95 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ የጻፈ ይመስላል።

የ2ኛ ዮሐንስ መልእክት ዓላማ

የ2ኛ ዮሐንስ ዓላማ በብዙ መንገዶች ከ1ኛ ዮሐንስ ጋር ይመሳሰላል።

የመጀመሪያው ዓላማ፡ ዮሐንስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ አማኞች ሳይከፋፈሉ በአንድነትና በፍቅር እንዲኖሩ ያበረታታቸዋል።

ሁለተኛ ዓላማ፡- አማኞችን ከስፍራ ስፍራ ከሚጓጓዙ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ለማስጠንቀቅ ነው። እንደ 1ኛ ዮሐንስ ሁሉ፤ እነዚህ ሐሰተኞች የክርስቶስን ሰብአዊነት ወይም አምላክነት ይክዱ ነበር። አማኞች ከእነዚህ ሐሰተኞች ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት ማድረግ አይገባቸውም ነበር። ከ50 ዓመታት በፊት በኢትዮጵያ ውስጥ እንደነበረው፤ ከቦታ ቦታ እየተዘዋወሩ ወንጌልን የሚሰብኩ ወንጌላውያን ወይም ሚሲዮናውያን ነበሩ። እነዚህ ወንጌላውያን የሚያርፉባቸው ሆቴሎች በዚያን ጊዜ ስላልነበሩ፤ የመጠለያ፣ የምግብና ለጉዟቸው የሚያስፈልጋቸውን ገንዘብ የሚያገኙት ከአማኞች ነበር። የሚያሳዝነው የኖስቲሲዝም አስተማሪዎች ይህንኑ መንገድ መጠቀም ጀመሩ። ከቤተ ክርስቲያን ወደ ቤተ ክርስቲያን በሚዘዋወሩበት ጊዜ በአማኞች ቤት ውስጥ ያርፉ ነበር። ይህም ሐሰተኛ ትምህርታቸውን በየአብያተ ክርስቲያናቱ ለማስራጨት በር ከፈተላቸው። በተዘዋወሪ መንገድ እነዚህ የዋህ ክርስቲያኖች የሐሰተኛ ትምህርት ማከፋፈያ መሣሪያዎች ሆነው ነበር። ስለሆነም ዮሐንስ አማኞች ወደ ቤታቸው የሚጋብዟቸውን ሰዎች ጠንቅቀው እንዲያውቁ ያሳስባቸዋል። አማኞች እውነተኛ አማኞችን ብቻ በእንግድነት መቀበል ያስፈልጋቸው ነበር። ሐሰተኛ አስተማሪዎችን ግን ወደ ቤታቸው አለመጋበዝ ብቻ ሳይሆን፤ ከእነርሱ ጋር ማንኛውንም ዓይነት ግንኙነት ከማድረግ መቆጠብ ያስፈልጋቸው ነበር። ክርስቲያኖችም ከሐሰተኛ አስተማሪዎች ጋር የሚያደርጉት ማንኛውም ዓይነት ወዳጅነት እና ግንኙነት ሰይጣን ሐሰተኛ ትምህርቱን ለማስፋፋት እንዲጠቀምባቸው ያደርጋቸው ነበር።

3ኛ ጥያቄ፡- ዛሬ የማይታወቁ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለሚሰብኩት እና ከአማኞች ጋር ስለሚኖሩበት ሁኔታ ዮሐንስ ምን ዓይነት ማስጠንቀቂያ የሚሰጥ ይመስላል? እነዚህ አስተማሪዎች አንዳንዶቹ ሐሰተኛ ትምህርቶችን ያስራጫሉ።

የ2ኛ ዮሐንስ ልዩ ባሕርያት

1. እንደ ፊልሞና፤ 3ኛ ዮሐንስ እና ይሁዳ ሁሉ፤ ይህ መልእክት በጣም አጭር በመሆኑ አንድ ምዕራፍ ብቻ ይዟል።
2. ዮሐንስ በእውነት ላይ ያተኩራል። በዚህ አጭር መልእክት ውስጥ ዮሐንስ እውነት የሚለውን ቃል አምስት ጊዜያት ጠቅሷል። አማኞች የወንጌሉን እውነት መውደድ ያስፈልጋቸው ነበር። እውነትን የሚያውቁ ሰዎች ደግሞ እምነታቸው እውነት መሆኑን በማሳወቅ በእውነት መመላለስ ያስፈልጋቸው ነበር።

የ2ኛ ዮሐንስ አስተዋጽኦ

1. ሰላምታ (2ኛ ዮሐ. 1-3)
2. እውነትን የሚያውቁ ሰዎች በፍቅርና በታዛዥነት ይመላለሳሉ (2ኛ ዮሐ. 4-7)
3. ክርስቲያናዊ ኅብረት የሚያቅፈው እውነትን የሚያምኑትን ብቻ ነው (2ኛ ዮሐ. 8-13)

ማብራሪያ

4ኛ ጥያቄ፡- 2ኛ ዮሐንስ አንብብ። ሀ) ይህ መልእክት ለእውነትና ትክክለኛ እምነት አስፈላጊነት ምን ያስተምራል? ለ) ከዚህ መልእክት ስለ ክርስቲያናዊ ኅብረት ምን እንማራለን?

1. ሰላምታ (2ኛ ዮሐ. 1-3)

ሐዋርያው ዮሐንስ በረጅም ዘመን የኖረ አገልጋይ ነው። ከክርስቶስ ጋር በመኖር እውነትን ሲያስተምር ሰምቷል (ዮሐ. 8:31-32፤ 45)። ቤተ ክርስቲያን እያደገች ከመጀመሪያው ትውልድ አማኞች ወደ ሁለተኛ ትውልድ አማኞች (የአማኞች ልጆች) ስትሄድ ተመልክቷል። የክርስትናን ዕድገት ሲመለከት ንጹሕ እውነተኛ ወንጌል በሁለት መንገዶች መበከሉ አሳሰበው። ወንጌሉ የተሳሳቱ ትምህርቶች በቤተ ክርስቲያን ላይ በሚያሳድሩት ተጽዕኖ ምክንያት እየተበከለ ነበር። ወንጌሉ ከአማኞች ጋር በማይዛመድበት ጊዜም እንዲሁ ሊበከል ተመልክቷል። ክርስቲያኖች በተለይም እርስ በርሳቸው ተዋደዱ የሚለውን የክርስቶስን ትእዛዝ ይተላለፉ ነበር።

ዮሐንስ በመግቢያው ላይ ሁሉም ክርስቲያናዊ ኅብረት የተመሠረተበትን የወንጌል እውነት መሠረት ይጠቅሳል። ዮሐንስ እመቤቲቱን እና ልጆቿን የወደደው ሁሉም በወንጌሉ እውነት በማመናቸው ነው። የወንጌል እውነት በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብቻ ሳይሆን በዓለማዊነት ቤተ ክርስቲያን ጭምር ክርስቲያኖችን የሚያስተሳስር ጥላ ሆኖ ያገለግል የነበረ ነው። ዮሐንስ ትኩረት የሰጠው ሁላችንም በስም ወይም የአንድ ታላቅ ቤተ እምነት ክፍሎች በመሆናችን ላይ አይደለም። ነገር ግን የሁሉም አማኞች አንድነት በማሳለወጥ የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ላይ በሚጣል ንጹሕ እምነት ላይ የተመሠረተ መሆኑን ተመለከተ።

2. እውነትን የሚያውቁ ሰዎች በፍቅርና በታዛዥነት ይመላለሳሉ (2ኛ ዮሐ. 4-7)

ዮሐንስ ይህንን መልእክት የጻፈው ከእውነት ተቅባቢዎች የጠፉትን ሰዎች ለማስጠንቀቅ አልነበረም። ነገር ግን ካልተጠነቀቁ ሊያጋጥማቸው ስለሚችል አደጋ ያስጠነቅቃቸዋል። ስለሆነም ዮሐንስ ዋና ትምህርቱን የጀመረው አማኞቹ በእምነታቸውና በተግባራቸው በእውነት የሚመላለሱ በመሆናቸው በማመስገን ነው። ነገር ግን ወላጅ የሆኑትን ነገሮች እንዳይዘነጉ ለማገዝ በክርስቶስ ማመኑ ብቻ በቂ እንዳልሆነ ያስገነዝባቸዋል። በእውነት መኖር ማለት በተለይ እርስ በርሳቸው በመዋደድ ክርስቶስን መታዘዝ ማለት ነው። ዮሐንስ ለሐሰተኛ ትምህርት ትልቁ መከላከያ እርስ በርሳቸው የሚዋደዱ አማኞች የሚገኙበት ኅብረት መሆኑን ያውቃል። ሰይጣን ሰዎች በቀላሉ ወደ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት እንዲመለከቱና ሐሰተኛ አስተምህሮ እንዲከተሉ የሚያደርገው ጸብ ወይም የፍቅር ጉድለት በሚኖርበት ጊዜ ነው።

5ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ ክርስቲያንህ መለያ ፍቅር ነውን? አማኞች ለኅብረዎች ፍቅርን የሚያሳዩት እንዴት ነው? አማኞች ለተለያዩ የጎሳ ቡድኖች ወይም ማኅበራዊ ቡድኖች ፍቅርን የሚያሳዩት እንዴት ነው? ለጎረቤቶቻቸው ፍቅርን የሚያሳዩት እንዴት ነው? ለ) ቤተ ክርስቲያንህ በፍቅሯ ተለይታ ትታወቅ ዘንድ እግዚአብሔር ምን እንድታደርግ የሚፈልግ ይመስልሃል?

3. ክርስቲያናዊ ኅብረት የሚያቅፈው እውነትን የሚያምኑትን ብቻ ነው (2ኛ ዮሐ. 8-13)

ምርመራ ያልታከለበትን ፍቅር ሰይጣን ለክፉ ዓላማ ሊጠቀምበት ይችላል። በ2ኛ ዮሐንስ መልእክት ውስጥ የተጠቀሰችው ቤተ ክርስቲያን የምትጋፈጠው አደጋ ይህንኑ ይመስላል። ክርስቲያኖች በፍቅር ላይ በማተኮራቸው ከሐሰት ራሳቸውን መጠበቅ እንደነበረባቸው ዘነጉ። ስለሆነም ዮሐንስ ከቤተ ክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን በሚቅበዘበዙ በርካታ አሳዥ እንዳይታለሉ ያስጠነቅቃቸዋል። በዮሐንስ ዘመን፣ እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ክርስቶስ በሥጋ እንዳልመጣ በመግለጽ የተሳሳተ መረጃ ያሰራጩ ነበር። የውሸት አባት የሆነው ሰይጣን ሰዎች ውሸትን እንዲያምኑ ስለሚፈልግ፣ እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች፣ «የክርስቶስ ተቃዋሚዎች» ተብለዋል። ክርስቶስ ሰው የሆነ እና ለጋጢአታቸው የሞተ መለኮታዊ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ካመኑ በኋላ ይህን እምነት እውነተኛ ባልሆነ ነገር በመለወጡ ያገኙትን በረከት ሁሉ ያሳጣቸው ነበር። ከእንግዲህ ከክርስቶስ ወይም ከእግዚአብሔር ኅብረት አይኖራቸውም ነበር። ምክንያቱም እምነታቸው በእውነት ላይ አልተመሠረተምና። የሚያድነን እምነት ሳይሆን በትክክለኛ እውነት ማመናችን ነው። ይህም ማለት ክርስቶስ ብቸኛው የደኅንነት መንገድና መለኮታዊ እንዲሁም ሰብአዊ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ማመን ይኖርባቸዋል ማለት ነው።

አማኞች፣ ክርስቲያኖች ነን እያሉ እውነትን የሚያስተምሩ ሰዎች ምን ማድረግ ይገባቸው ነበር? ዮሐንስ ከእነዚህ ሰዎች ጋር ምንም ዓይነት ኅብረት እንዳያደርጉ ያስጠነቅቃቸዋል። አማኞች እነዚህን ሰዎች ወደ ቤታቸው መጋበዝ፣ አብሮ መመገብ ወይም ኅብረት ማድረግ አያስፈልጋቸውም ነበር። ከእነርሱ ጋር ኅብረት ማድረጉ በተዘዋዋሪ መንገድ አገልግሎታቸውን ስለሚደግፍ፣ አማኞች የጠላትን ውሸት በማሰራጨቱ በኩል እገዛ ያደርጋሉ።

6ኛ ጥያቄ፡- ይህ ትምህርት ከዛሬው ዘመን አብያተ ክርስቲያኖቻችን ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው? ይህ ትእዛዝ ከ«ኢየሱስ ብቻ» ቤተ ክርስቲያን አባላት ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው? ከጆሆቫ ምስክሮች ጋር? ይህ በቤተ ክርስቲያን ሀውስጥ ሊሰጥ የሚገባው ጠቃሚ ትምህርት ይመስልሃል? ለምን?

ከእኛ ጋር የሚመሳሰል እምነት ያላቸውን ሰዎች አለመታገሉ አስቸጋሪ ነው። የ«ኢየሱስ ብቻ» አማኞች ክርስቶስን ይወዳሉ፣ ነገር ግን የሥላሴን መሠረታዊ ትምህርቶች ይክዳሉ። የጆሆቫ ምስክሮች ክርስቶስ ፍጹም አምላክ መሆኑን ይክዳሉ። ሌሎች ብዙ ቡድኖች ስለ ክርስትና መሠረታዊ እምነቶች የተሳሳቱ መረዳቶች አሏቸው። ከእነዚህ ሰዎች ጋር ኅብረት ልናደርግ ይገባል? ወደ «ኢየሱስ ብቻ» አብያተ ክርስቲያናት መሄድ አለብን? የእነርሱ መጋቢዎች ከእኛ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ እንዲያገለግሉ ልንጋብዛቸው ይገባል? ዮሐንስ በዚህ አጭር መልእክት ውስጥ ጠንካራ ማስጠንቀቂያዎችን ይሰጠናል። ተኩላዎች በበጎች መካከል እንዲሰማሩ መፍቀዱ አደገኛ ነው። ሐሰተኛ ትምህርትን ከሚያስፋፉ ሰዎች ጋር መተባበር አደገኛ ነው። ክርስቲያናዊ ፍቅርና ትዕግሥት እውነትን እንድንጥል ወይም እምነቶችን ሚዛናዊ ባልሆነ መንገድ እንድንጠቀም

እንዳያደርገን መጠንቀቅ ይኖርብናል። ሚዛናዊ ካልሆኑት የእምነት ገጽታዎች መካከል በልሳን መናገር፣ ፈውስ፣ በመንፈስ መገንደስ፣ እንደ እንስሳት መጮህ የመሳሰሉት ሊጠቀሱ ይችላሉ።

ዮሐንስ መልእክቱን የሚጽፈው በትንሽ የፓፒረስ ወረቀት ላይ መሆኑ፣ በቅርቡ እንደሚጎበኛቸውና ነገሮችን የበለጠ በዝርዝር እንደሚገልጽላቸው በመናገር ደብዳቤውን ይደመድማል። የተመረጠቸው የእግተሽ ልጆች ሰላምታ ያቀርቡልሻል በማለት መልእክቱን ይፈጽማል። ምንም እንኳን ይህ በቁጥር 1 ላይ የተጠቀሰውን ቤት የሥጋ እጎት የሚያመለክት ሊሆን ቢችልም፣ በአመዛኙ ግን ዮሐንስ መልእክቱን በሚጽፍበት ጊዜ የሚያገለግለውን ማኅበረ ምእመናን የሚያሳይ ይመስላል።

7ኛ ጥያቄ፡- ከ2ኛ ዮሐንስ የተረዳሃቸውን ዋና ዋና ትምህርቶች ዘርዝር።

3ኛ ዮሐንስ

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ስለ 3ኛ ዮሐንስ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብ። በመዝገበ ቃላት ውስጥ የደራሲው፣ መልእክቱን ስለሚቀበሉ ሰዎች እና ስለ መልእክቱ ዓላማ የተሰጠውን ጠቅለል አድርገህ ጻፍ። ለ) 3ኛ ዮሐ. 1 አንብብ። ደራሲው ማን ነው? መልእክቱ የተጻፈው ለማን ነው? ይህንን ከ2ኛ ዮሐ. 1 ጋር አነጻጽር። እነዚህ ሁለቱ መልእክቶች የሚመሳሰሉት እንዴት ነው?

የ3ኛ ዮሐንስ ደራሲ

የ3ኛ ዮሐንስ መልእክት ደራሲ ራሱ የ2ኛ ዮሐንስ መልእክት ደራሲ መሆኑ ግልጽ ነው። በሁለቱም መልእክት ውስጥ ደራሲው ራሱን «ሽማግሌው» ሲል ይገልጻል። እንዲሁም ደራሲው እንደ «እውነት» እና «ፍቅር» የሚሉትን ቃላት ይጠቀማል። [ሁለቱም መልእክቶች «በፍቅር መዋደድ» (2ኛ ዮሐ. 1፤ 3ኛ ዮሐ. 1) እና «በእውነት መመላለስ» (2ኛ ዮሐ. 4፣ 3ኛ ዮሐ. 4) የሚሉትን ተመሳሳይ አሳቦች ይጠቀማሉ።] ስለሆነም፣ የ2ኛ ዮሐንስ መልእክት ደራሲ የ3ኛው ዮሐንስ መልእክት ደራሲ መሆኑ ግልጽ ነው። ቀደም ሲል እንደተመለከትነው፣ ምንም እንኳን ሽማግሌው ዮሐንስ በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የነበረ ሌላ አገልጋይ እንደሆነ የሚያስቡ ምሁራን ቢኖሩም፣ የእነዚህ መልእክቶች ደራሲ ሐዋርያው ዮሐንስ ይመስላል።

መልእክቱ የተጻፈው ለማን ነበር?

ደራሲው መልእክቱን ለማን እንደላከ ሲገልጽ፣ «በእውነት እኔ ለምወደው ለተወደደው ጋይዮስ» ይላል። ጋይዮስ በሮም ግዛት ውስጥ የተለመደ ስም ሲሆን፣ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ጋይዮስ የሚባሉ ብዙ አማኞች ተጠቅሰዋል። ከእነዚህም መካከል የመቄዶንያው ጋይዮስ (የሐዋ. 19:29)፣ የደርቤው ጋይዮስ (የሐዋ. 20:4)፣ የቆሮንቶሱ ጋይዮስ (ሮሜ 16:23)፣ እንዲሁም ይኸው በ3ኛ ዮሐንስ ውስጥ የተጠቀሰው ጋይዮስ ይገኙባቸዋል። ምንም እንኳን በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ጋይዮስ ከተጠቀሱት አንዱ ሊሆን ቢችልም፣ ይኼኛው ጋይዮስ በትንሹ እስያ ውስጥ ብዙም የማይታወቅ የቤተ ክርስቲያን መሪ የነበረ ይመስላል። በዚህ አገልጋይ ቤት ውስጥ ቤተ ክርስቲያን ትሰባሰብ

ነበር። ዮሐንስ ጋይዮስን በደንብ በሚገባ ያወቀ ሊሆን፤ ምናልባትም በቤቱ ውስጥ ስለምትሰባስበው ቤተ ክርስቲያን ምክር ሊሰጠው ፈልጎ ይሆናል። ምንም እንኳን ደብዳቤው የተጻፈው ለጋይዮስ ቢሆንም፤ ዮሐንስ ደብዳቤው (ቢያንስ ከጀብዳቤው የተወሰነውን መልእክት) በቤተ ክርስቲያኒቱ ምእመናን እንደሚነበብ ተስፋ የሚያደርግ ይመስላል። ይህም ክርስቲያኖቹ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ችግር የሚፈጥሩትን መሪዎች እንዴት እንደሚቋቋሙ ለማወቅ ያግዛቸዋል። አንዳንድ ምሁራን ጋይዮስን ወደ ክርስቶስ ማመን ያመጣው ዮሐንስ እንደነበረ ያምናሉ።

3ኛ ዮሐንስ የተጻፈበት ዘመንና ስፍራ

የ2ኛና 3ኛ ዮሐንስ መልእክቶች በተመሳሳይ ጊዜና በተመሳሳይ ስፍራ የተጻፉ ይመስላል። ምንም እንኳን ይህ ግምት ቢሆንም፤ አብዛኛዎቹ ምሁራን ዮሐንስ ይህን መልእክት ከ85-95 ዓመተ ምሕረት ባለው ጊዜ በኤፌሶን ከተማ ሆኖ እንደ ጻፈው ያምናሉ።

የ3ኛ ዮሐንስ መልእክት ዓላማ

የ2ኛና 3ኛ ዮሐንስ መልእክት ዓላማዎች ተመሳሳይ ናቸው። 3ኛ ዮሐንስ የተጻፈው ለጋይዮስና በቤቱ ውስጥ ለምትሰባስበው ቤተ ክርስቲያን ነበር። መልእክቱ የተጻፈባቸው ምክንያቶች የሚከተሉት ናቸው፡-

የመጀመሪያው ዓላማ፡ ዮሐንስ የላካቸውን አስተማሪዎች ሌሎች የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሳይቀበሏቸው ጋይዮስ ግን ስለተቀበላቸው ላከናወነው መልካም ተግባር ምሥጋና ለማቅረብ።

ሁለተኛ ዓላማ፡ ክርስቲያኖች ዲዮጥራጢስ ከተባለ የቤተ ክርስቲያን መሪ ተግባራት እንዲጠነቀቁ ለማሳሰብ። ዲዮጥራጢስ ሐሰተኛ ትምህርት ማስተማሩን የሚያመለክት መረጃ በዚህ ክፍል ውስጥ አልተጠቀሰም። ነገር ግን ሰውየው የሥልጣን ጥመኛ በመሆኑ ምክንያት እርሱ ያላጸደቀው ምንም ነገር እንዳይከናወን ያገደ ይመስላል። ዮሐንስ ከስፍራ ስፍራ እየተጓዙ አማኞችን የሚያስተምሩትን አስተማሪዎች የላከ ይመስላል። ነገር ግን በእስያ ከሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት የአንደኛዋ መሪ የሆነው ዲዮጥራጢስ እነዚህ አስተማሪዎች ተግባራቸውን እንዳያከናውኑ የከለከለ ይመስላል። እንዲሁም እነዚህን አስተማሪዎች በእንግድነት ለመቀበል የፈለጉትን ሰዎች ከቤተ ክርስቲያን ያባረረ ይመስላል። ዮሐንስ ጋይዮስ እነዚህን አስተማሪዎች ስለረዳ ያመሰግናል። ዲዮጥራጢስ ደግሞ ዮሐንስ ወደዚያው አካባቢ በመጣ ጊዜ ቅጣት እንደሚጠብቀው ያስጠነቅቀዋል።

ሦስተኛ ዓላማ፡ አማኞች እውነትን እንዲያውቁና በዚሁ እውነት ላይ ጸንተው እንዲቆሙ (በተለይም አንዳንድ አስተማሪዎች ሐሰትን በሚያስፋፉበት ወቅት) ለማስገንዘብ።

የ3ኛ ዮሐንስ ልዩ ባሕርያት

1. ይህ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከሚገኙት ሦስት ግላዊ ደብዳቤዎች አንዱ ነው። (ሦስቱ ግላዊ መልእክቶች ፊልሞና፣ 2ኛና 3ኛ ዮሐንስ ናቸው። ጢሞቴዎስና ቲቶ ለግለሰቦች የተላኩ መልእክቶች ቢሆኑም፤ በቀዳሚነት ቤተ

ክርስቲያንን የሚያመለክቱ አሳቦች ስለተካተቱባቸው ከግላዊ መልእክቶች የተለዩ ናቸው።) ምንም እንኳን እነዚህ መልእክቶች ለግለሰቦች የተላኩ ቢሆኑም፤ አሳባቸው ለወጣቶች ሁሉ የሚጠቅም ነው። ለዚህም ነው እነዚህ ደብዳቤዎች፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተካተቱት።

2. ዮሐንስ ስለ ክርስትና ላለው ግንዛቤ መሠረት የሆኑለትን ሁለት ቃላት ያያይዛቸዋል። በመጀመሪያ፤ ክርስትና በእውነት ላይ የተመሠረተ ነው። በ14 ቁጥሮች ውስጥ እውነት ስድስት ጊዜያት ተደጋግሞ ተጠቅሷል። ሁለተኛ፤ እውነት በፍቅር መገለጽ አለበት።

3. ዮሐንስ ሁለት ዓይነት የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ያነጻጽራል። ጋይዮስ መንፈሳዊ የቤተ ክርስቲያን መሪ ነበር። ለእውነት የሚታመንና ፍቅርን ያሳየ አገልጋይ ነበር። ይህንንም ያደረገው ሌሎች አማኞች ለተወሰኑ ግለሰቦች ፍቅርን እንዳያሳይ ጫና እያሳደሩበት ሳለ ነበር። በሌላ በኩል ዲዮጥራጢስ የዓለማዊ መሪ ምሳሌ ነው። ራሱን ከሐዋርያው ዮሐንስ ከፍ አድርጎ በመመልከት ሥልጣንና ኃይልን ይሻ ነበር። የሚደግፉት ሰዎች ብቻ እንዲያገለግሉ የሚፈልግ ጠባብ አስተሳሰብ የተጫነው ሰው ነበር። እርሱ የማይደግፈውን ሰው የደገፈ ግለሰብ ከዲዮጥራጢስ ቤተ ክርስቲያን ይባረር ነበር። ይህ ሰው ፍቅር የማያውቅና በሐሜት የሰዎችን ስም የሚያጎድፍ አገልጋይ ነበር።

የ2ኛ ዮሐንስ አስተዋጽኦ

1. ዮሐንስ ጋይዮስን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ላከናወነው የታማኝነት አገልግሎት ያመሰግነዋል (3ኛ ዮሐ. 1-8)።
2. ዮሐንስ፤ ዲዮጥራጢስ የዮሐንስን ሥልጣንና አስተማሪዎችን ባለመቀበል ስለፈጸመው ጥፋት ለጋይዮስ ይነግረዋል (3ኛ ዮሐ. 9-11)።
3. ማጠቃለያ (3ኛ ዮሐ. 12-14)

ማብራሪያ

9ኛ ጥያቄ፡- 3ኛ ዮሐንስን አንብብ። ሀ) ዮሐንስ ጋይዮስንና ድጄጥሮስ የሚያመለክት ነው? ምን ምን ስላደረጉ ነው? ለ) ዮሐንስ በእውነት ላይ የሚያተኩረው ለምን ይመስልሃል? ሐ) ዮሐንስ ዲዮጥራጢስን የገሠጸው ምን ምን ተግባራትን ስላከናወነ ነው?

1. ዮሐንስ ጋይዮስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስላበረከተው ታማኝነት የተሞላበት አገልግሎት ያመሰግነዋል (3ኛ ዮሐ. 1-8)።

አንድ ሰውዬ ዮሐንስን ለመጎብኘት መጥቶ ነበር። ይኸው ግለሰብ በትንሹ እስያ ከሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት አንደኛዋ በምን ዓይነት ሁኔታ ውስጥ እንዳለች ለዮሐንስ ገለጸለት። ይኸው መልእክት ለዮሐንስ የመልካምና የክፉ ዜናዎች ቅልቅል ነበር። መልካሙ ዜና የእግዚአብሔር ደፋርና መንፈሳዊ አገልጋይ የነበረውን ጋይዮስን የሚመለከት ነበር። ስለሆነም ዮሐንስ ጋይዮስን ስለ ሁለት ነገሮች ያመሰግነዋል። በመጀመሪያ፤ ዮሐንስ ጋይዮስን ስለ መንፈሳዊ ባሕሪው ያመሰግነዋል። ጋይዮስ እንደ እግዚአብሔር ቃል እምነት ታማኝ ነበር። ሌሎች አማኞች በአንዳንድ የእምነት ክፍሎቻቸው ወዲያ

ወዲህ እያሉ ሲፍገመገሙ ጋይዮስ ግን የእግዚአብሔርን እውነት አጥብቆ ይዞ ነበር። በተጨማሪም ጋይዮስ በእውነት ይመላለስ ነበር። ጋይዮስ ባመነውና የእግዚአብሔር ቃል በሚያስተምረው እውነት ላይ ተመሥርቶ ቆሞ ነበር።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሌሎች፡ በተለይም ታዋቂ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ስሕተት እየፈጸሙ ትክክለኛውን ነገር ማከናወን ለምን አስቸጋሪ እንደሚሆን ግለጽ። ለ) የቅርብህ የሆነ ሰው እውነትን ለማመቻቸት በመረጠ ጊዜ እውነትን ለመከተል አስቸጋሪ ውሳኔ የወሰንከበትን ሁኔታ በምሳሌነት ጥቀስ።

ሁለተኛ፡ ዮሐንስ ጋይዮስን እንግዶችን በመቀበሉ ያመሰግናል። ከእነዚህ እንግዶች አብዛኞቹ ከቦታ ቦታ እየተዘዋወሩ የሚሰብኩና ዮሐንስ በዚያች ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲያገለግሉ የላካቸው አስተማሪዎች ላይሆኑ አይቀሩም። እነዚህ ከቦታ ቦታ የሚጓዙ አስተማሪዎች ደመወዝ ስላልነበራቸው፤ ድጋፍ የሚያገኙት ከእግዚአብሔር ሕዝብ እርዳታ ነበር። ዮሐንስ ጋይዮስና ቤተ ክርስቲያኑ እነዚህን አስተማሪዎች እንዲቀበሉ፤ እንዲንከባከቡ እና ወደ ሌላ ከተማ በሚሄዱበት ጊዜ በጉዞአቸው እንዲረዳቸው ያበረታታቸዋል።

2. ዮሐንስ ዲዮፕራጢስ ሐዋርያዊ ሥልጣኑን ለመታዘዝና አስተማሪዎቹን ለመቀበል ባለመፈለጉ ከእርሱ እንዲጠነቀቅ ይመክረዋል (3ኛ ዮሐ. 9-11)።

«ሥልጣን ለብልሹነት (ሙስና) ያጋልጣል። ፍጹም የሆነ ሥልጣን ደግሞ ፍጹማዊ ብልሹነት ያስከትላል።» ይህ ብዙ ሰዎች የመሪነትን ሥልጣን በሚይዙበት ጊዜ በሕይወታቸው ውስጥ የሚከሰተውን ሁኔታ የሚገልጽ አባባል ነው። ሁላችንም በጣም የተከበሩ የቤተ ክርስቲያን ምእመናን ሥልጣን በሚይዙበት ጊዜ ሲለወጡ አይተናል። ለሰዎች ያስቡና ያገለግሉ የነበሩ ግለሰቦች በአምባ ገነናዊ ሥልጣን የሚገዙ ገዢዎች ሆነው ቁጭ ይላሉ። በዚህም ጊዜ፡ «ልትታዘዙኝ ይገባል። እኔ መሪያችሁ ነኝ» የሚል መልእክት በተግባራቸው ያስተላልፋሉ። «እኔ እስካልፈቀድኩ ድረስ ምንም ነገር ልታደርጉ አትችሉም» ሲሉ የበላይነታቸውን ይገልጻሉ። ይህ የዓለምን የአመራር ስልት የተከተለ አሠራር በጣም አውዳሚ ነው። ይህ የሰዎችን መንፈሳዊ ደስታ ያጠፋል። ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማት ያላቸውን ዝንባሌ ያጠፋዋል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰዎች እግዚአብሔርን ለማገልገል ምን ማድረግ እንዳለባቸው የመንፈስ ቅዱስን ድምጽ የሚሰሙበትን ነጻነት ያርቃል። ሁሉም ነገር በመሪው በኩል ማለፍ ስላለበት፤ ማንም ሰው ምንም ነገር ለማድረግ ፈቃደኛ አይደለም። ይህም ማኅበረ ምእመናኑ መሪውን የሚፈሩ ሰዎች ያደርጋቸዋል።

ዮሐንስ የሚጽፍላት ቤተ ክርስቲያን በዚህ ዓይነት ችግር ውስጥ ነበረች። ዲዮፕራጢስ የሚባል አምባገነናዊ መሪ ተነሥቶ ነበር። ዲዮፕራጢስ ከሐዋርያው ዮሐንስ የበለጠ ሥልጣን አለኝ ብሎ የሚያስብ ሰው ነበር። ዮሐንስ ከቦታ ቦታ እየተጓጓዙ የሚያገለግሉ አስተማሪዎችን እንደ ላከ የገለጸበትን ደብዳቤ በጻፈለት ወቅት ዲዮፕራጢስ ሊቀበለው አልፈለገም። እርሱ ብቻውን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ፍጹም ሥልጣን ያለው ሰው ለመሆን ፈለገ። ሰዎች እርሱን ብቻ እንዲሰሙ እንጂ ከእርሱ ሌላ ከማንም

መመሪያ እንዳይቀበሉ አደረገ። የዚህ ሰው አምባገነናዊ አመራር በአያሌ መንገዶች ሊታይ ይችላል።

ሀ) ዲዮፕራጢስ በአንደኛ ደረጃ ለመከበር ፈለገ።

ለ) ዲዮፕራጢስ ሁልጊዜም ትክክል ነኝ፣ ስለሆነም ሰዎችን መስማት የለብኝም የሚል አሳብ ነበረው።

ሐ) ዲዮፕራጢስ በሐሜት የሌሎች መሪዎችን ስም አጎደ። ዲዮፕራጢስ ሌሎች መሪዎች፣ አንድን ነገር የሚያደርጉት በተሳሳተ ዓላማ እንደሆነ ያስብ ነበር። ይህንንም የሚያደርገው የሰዎችን ልብና አስተሳሰብ ለማየት እንደሚችል በማመን ነበር። ሰይጣን መሪዎችን ለማሸነፍ ከሚጠቀምባቸው መንገዶች አንዱ ስለ ሌሎች መሪዎች ወይም ግለሰቦች ዓላማ የተሳሳተ ግንዛቤ እንድንይዝ በማድረግ ነው። አሳባችንን የምናስደግፍበት ተጨባጭ መረጃ ሳይኖረን እነዚህ ሰዎች እግዚአብሔርን በንጹሕ ልቦና ለማገልገል የሚፈልጉ መሆናቸውን ከማሰብ ይልቅ ትክክል ባልሆኑ ዓላማዎች እንደሚመሩ ብንናገር፣ በእነዚህ ሰዎች ላይ ኃጢአትን እንፈጽማለን። አንድ ሰው አንድን ጉዳይ ከእኛ በተለየ ዓይን መመልከቱ የተሳሳተ ዓላማ እንዳለው አያመለክትም።

መ) ዲዮፕራጢስ ከእርሱ የተለየ አመለካከት ካላቸው ሰዎች ጋር ኅብረት ለማድረግ የማይፈልግ ከፋፋይ ነበር። ከዮሐንስ ተልከው የሄዱት ተጓዥ አስተማሪዎች ቤተ ክርስቲያንን እንዲጎበኙ እንኳን አልፈቀደላቸውም።

ሠ) ዲዮፕራጢስ አምባገነናዊ ነበር። እርሱ የፈለገውን ነገር ያላደረገው ሰው ከቤተ ክርስቲያኑ እንዲባረር ያደርግ ነበር። ስለሆነም፣ እነዚህን ተጓዥ አስተማሪዎች በቤቱ እንግድነት የተቀበለ አማኝ ሁሉ ከቤተ ክርስቲያኑ ኅብረት እንዲባረር አድርጓል።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንዳንድ ሰዎች መሪዎች ከሆኑ በኋላ ባሕሪያቸው እንዴት እንደሚለወጥ ግለጽ። ለ) ሽማግሌዎች ወይም መሪ ሽማግሌ የዲዮፕራጢስን ዓይነት እርምጃ መውሰድ በሚጀምርበት ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ይከሰታል? ሐ) ማር. 10፡35-45 አንብብ። የዲዮፕራጢስ አመለካከት ክርስቶስ ተከታዮቹ እንዲኖራቸው ከፈለገው አመለካከት የሚለየው እንዴት ነው?

ዮሐንስ ጋይዮስ እንደ ዲዮፕራጢስ ዓይነት ክፉ መሪ እንዳይሆን በማስጠንቀቅ ይህን ክፍል ይደመድማል። ይልቁንም ጋይዮስ ሌሎችን ማገልገሉንና መልካም ማድረጉን መቀጠል ያስፈልገው ነበር። በከፋት ለመሸነፍ የሚፈቅዱ ሰዎች እግዚአብሔርን ሊያዩ እንደማይችሉ ዮሐንስ ያስጠነቅቃል።

3. መደምደሚያ (3ኛ ዮሐ. 12-14)

በመደምደሚያው ላይ ዮሐንስ ድሜፕሮስ የተባለ ሌላ ግለሰብ ያስተዋውቃል። ድሜፕሮስ ማን እንደሆነ አናውቅም። ነገር ግን ይህ ሰው የዮሐንስን መልእክት በጋይዮስ እንደ ደረሰ የሚያስቡ ሰዎች አሉ። ዮሐንስ ድሜፕሮስ ለእውነት በመታመኑ መንፈሳዊነቱን ያረጋገጠ ክርስቲያን መሆኑን ይመሰክራል።

የሐንሰ ጋይዮስን መጥቶ እንደሚገባኛው በመግለጽ መልእክቱን እንደሚደመድም ይገልጻል። የሐንሰ የሌሎች አማኞችን ሰላምታ ካስተላለፈ በኋላ ይህንን አጭርና ዳሩ ግን ኃይለኛ የሆነ መልእክት ይደመድማል።

ለቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች እጅግ ወሳኝና ዳሩ ግን አስቸጋሪ ከሆኑት ነገሮች አንዱ ስለ ክርስቲያናዊ አመራር ተገቢውን አመለካከት ማዳበር ነው። ብዙ መሪዎች በራሳቸው ስለማይተማመኑ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚደረገውን ነገር ሁሉ እኔ ካሳደረግኩ ሲሉ የሙጥኝ ይላሉ። ሌሎች መንፈስ ቅዱስ ከእነርሱ በቀር በሌሎች ሰዎች ልብ ውስጥ አልፎ የመሪነትን አገልግሎት እንዲያከናውኑ ያግዛቸዋል የሚል እምነት አይኖራቸውም። እንዲህ ዓይነቱ መሪ እኔ ብቻ ትክክል ነኝ በማለት ለሰዎች ትእዛዝ የመስጠት መብት እንዳለው ያስባል። አንዳንድ መሪዎች ንጉሣዊ ሥልጣን ያላቸው ይመስል ሰዎች የተለያዩ ነገሮችን እንዲያደርጉ ያዝዛሉ። እንዲህ ዓይነቱ መሪ ከቤተ ክርስቲያን ውስጥ የጌታን ደስታ ከማስወገዱም በላይ፣ መንፈስ ቅዱስ ሰዎችን ወደ አዳዲስ አገልግሎቶች እንዳይመራ ይገድባታል። በዚህም ጊዜ የቤተ ክርስቲያን ራእይ ይሞታል። ምክንያቱም በአንድ የቤተ ክርስቲያን መሪ ተወስኗልና። ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያን ቢመጡም፣ በዚያ አካባቢ የፍቅርና የነጻነት ስሜት ስለማይታይ ፈጥነው ወደ ቤታቸው ይመለሳሉ። ራሱን የእግዚአብሔርና የሰዎች ባሪያ አድርጎ የሚመለከት መንፈሳዊ መሪ መኖሩ ምንኛ የተሻለ ነው። እንዲህ ዓይነቱ አገልጋይ መንፈስ ቅዱስ በእርሱ ውስጥ ብቻ እንደሚሠራና ለእርሱ ብቻ ጥበብን እንደሚሰጥ ከማሰብ ይልቅ በሌሎችም ሰዎች ሕይወት ውስጥም እንደሚሠራ ያምናል። መንፈሳዊ መሪ አማኞች፣ ስጦታዎቻቸውን ችሎታዎቻቸውን በመጠቀም እግዚአብሔርን እንዲያገለግሉ ያበረታታል እንጂ፣ ስጦታዎቻቸውን ለመጫን አይሞክርም። እንዲህ ዓይነቱ መሪ ለቤተ ክርስቲያን ታላቅ በረከት ነው!

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ምን ዓይነት መሪ ነህ? ሰዎች አንተን ብቻ እንዲያደምጡ የምትፈልግ በራስህ የማትተማመንና አምባ ገነናዊ ነህ? ወይስ ሰዎችን አምነህ እግዚአብሔር በስጦታዎች ባበለጸጋቸው አካባቢዎች እንዲያገለግሉ ታበረታታቸዋለህ? ለ) አንድ የምታውቀው፣ የምታምነውና በግልጽ የመሪነት አገልግሎትህን የሚገመግም ሰው ፈልግና አመራርህ አምባ ገነናዊ ወይም አገልጋያዊ መሆኑን እንዲነግርህ ጠይቀው። ሐ) አሁኑኑ ጊዜ ወስደህ ልብህንና የመሪነት አገልግሎትህን መርምር። እግዚአብሔር እንደ ጋይዮስ እንጂ እንደ ዲዮፕራጢስ እንዳትሆን እንዲያግዝህ ጸልይ።

ሁለተኛ ቀን

የያዕቆብ መግቢያ

ጳውሎስ በሮሜና ገላትያ መልእክቶች ውስጥ፣ «እድን ዘንድ ምን ማድረግ ይገባኛል» ለሚለው ጥያቄ መልስ ይሰጣል። አይሁዳውያን አማኞች ደኅንነትንና በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነትን ለማግኘት ውጫዊ ተግባራት መከናወን እንዳለባቸው ስለሚያስቡ፣ ጳውሎስ ደኅንነት ሁልጊዜም ክርስቶስ ለእርሱ ኃጢአት እንደ ሞተ ለሚያምን ሰው እግዚአብሔር በነፃ የሚሰጠው ስጦታ እንደሆነ ያስተምራል። የያዕቆብ መጽሐፍ ግን፣ «አሁን ደኅንነትን እንዳገኝ ምን ማድረግ ይገባኛል?» የሚለውን ጥያቄ ይመልሳል። ይህ

መጽሐፍ እግዚአብሔርን የሚያሳስበው ሰው በክርስቶስ አምኖ መዳኑ እስከሆነ ድረስ አንድ ክርስቲያን ስለ አደኗ መጫነቅ የለበትም ብለው ያስቡ ለነበሩ ሰዎች ምላሽ ይሰጣል። እንዲህ ዓይነት አመለካከት ያላቸው ሰዎች አንድ ሰው ደኅንነትን የሚያገኘው ስለ ክርስቶስ የተገለጠውን እውነት በዕውቀት ደረጃ በማመን እንደሆነ ያስቡ ነበር። በእነርሱ አስተሳሰብ ደኅንነት በተለወጠ ሕይወት መገለጡ አስፈላጊ አልነበረም። የያዕቆብ መልእክት የአንድ ሰው እምነት ከእውነት ጋር ከሚደረግ አእምሮአዊ ስምምነት ያለፈ እንደሆነ፤ የግለሰቡ የሕይወት ክፍሎች ሁሉ ለክርስቶስ መገዛት እንዳለባቸው ያስረዳል።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንድ ሰው ይድን ዘንድ ምን ማድረግ እንደሚገባው ቢጠይቅህ፤ ምን ብለህ ትመልስለታለህ? ለ) አዳዲስ አማኞች ደኅንነትን ካገኙ በኋላ ምን ማድረግ እንዳለባቸው ቢጠይቁህ ምን ታስተምራቸዋለህ?

14ኛ ጥያቄ፡- ስለ ያዕቆብ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብ። በመዝገበ ቃላት ውስጥ ስለ ደራሲው፤ መጽሐፉ ስለ ተጻፈበት ጊዜ፤ ስለ አንባቢዎቹ እና ስለ ዓላማው የተገለጹትን አሳቦች ጠቅለል አድርገህ ጻፍ። ለ) ያዕ. 1፡1 አንብብ። የዚህ መልእክት ደራሲ ነኝ ያለው ማን ነው? ራሱን እንዴት ይገልጻል?

የያዕቆብ ደራሲ

ጥንታዊ የደብዳቤ አጻጻፍ ስልት በመከተል ደራሲው ከደብዳቤው መጀመሪያ ላይ ስሙን ይጠቅሳል። እራሱን «ያዕቆብ» ሲል ያስተዋውቃል። ለመሆኑ ደራሲው የትኛው ያዕቆብ ነበር? በአዲስ ኪዳን ውስጥ በዚህ ስም የሚጠሩ አራት ሰዎች አሉ።

1. የዘብዴዎስ ልጅና የዮሐንስ ወንድም የሆነው ያዕቆብ። በኢየሱስ ዘመን፤ ያዕቆብ ከ12ቱ ደቀ መዛሙርት አንዱ ነበር። ክርስቶስ ካረገ በኋላ ያዕቆብ የኢየሩሳሌምን ቤተ ክርስቲያን ከሚያስተዳድሩ ቁልፍ መሪዎች አንዱ ነበር። ነገር ግን በ44 ዓ.ም ንጉሥ ሄሮድስ ያዕቆብ እንዲገደል አዘዘ። ምንም እንኳን የዚህ መጽሐፍ ደራሲ የጌታ ደቀ መዝሙር የነበረው ያዕቆብ ሊሆን ቢችልም ክርስቶስ ካረገ ብዙም ሳይቆይ፤ ቤተ ክርስቲያን ከመስፋፋቷ በፊትና በመጽሐፉ ውስጥ የተገለጠው ርእሰ ጉዳይ ከመታየቱ በፊት ስለተገደለ ይህን መልእክት የጻፈው የጌታ ደቀ መዝሙር የነበረው ያዕቆብ አይመስልም።

2. የእልፍዮስ ልጅና ከ12ቱ ደቀ መዛሙርት አንዱ የነበረው ያዕቆብ (ማቴ. 10፡3 አንብብ)። ይህ ደቀ መዝሙር አንዳንድ ጊዜ ትንሹ ያዕቆብ በመባል ይታወቃል። ከክርስቶስ እርገት በኋላ በዚህ ደቀ መዝሙር ላይ ስለደረሰው ሁኔታ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ብዙም መረጃ ስለማይሰጠን፤ ምሁራን ይህን መልእክት የጻፈው የእልፍዮስ ልጅ የነበረው ያዕቆብ ነው የሚክል ግምት የላቸውም።

3. የይሁዳ አባት (ይህ አስቆሮቱ ይሁዳ አይደለም)፤ እንዲሁም ታዲያስ በመባል የሚጠራውና ከ12ቱ ደቀ መዛሙርት አንዱ የሆነው ያዕቆብ (ሉቃስ 6:16፤ ማር. 3:18)።

4. የክርስቶስ ግማሽ ወንድምና የዮሴፍና ማርያም ልጅ የነበረው ያዕቆብ። አብዛኞቹ ምሁራን የያዕቆብን መልእክት የጻፈው ይሄኛው ያዕቆብ እንደሆነ ያስባሉ። ለዚህም የሚሰጡት ምክንያት ሐዋርያው ዮሐንስ ምናልባትም መልእክቱ ከመጻፉ በፊት እንደ ሞተ፤ ሌሎች ሁለቱ ያዕቆቦች ይህን ያህል በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የታወቁ ባለመሆናቸው መልእክቱን ሊጽፉ እንደማይችሉ በመገመት ነው። ያዕቆብ ከሚለው ስም በስተቀር ሌላ መግለጫ አለመጠቀሱ የመልእክቱ ደራሲ በአይሁዳውያን ማኅበረሰብ ውስጥ በሚገባ የታወቀ አገልጋይ መሆኑን ያመለክታል። ያዕቆብ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪ ስለነበር፤ ይህን መልእክት ለመጻፍ የሚያስችል ደረጃና አይሁዳዊ ዳራ አለው። እንዲያውም ምሁራን ያዕቆብ በያዕቆብ መልእክትና ያዕቆብ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 15 ውስጥ ባቀረበው ንግግር ውስጥ ተመሳሳይነቶች መኖራቸውን ይናገራሉ።

የክርስቶስ ወንድም የሆነው ያዕቆብ ምናልባትም ማርያምና ዮሴፍ ከወለዱቸው ከሦስቱ ልጆች ታላቁ ሳይሆን አይቀርም። ሌሎች ሁለቱ ልጆች ስምአንና ይሁዳ በመባል ይታወቃሉ። (ማቴ. 13:15 አንብብ)። እነዚህ ልጆች የተወለዱት ክርስቶስ ከተወለደ በኋላ ነበር። ምንም እንኳን ያዕቆብ በአንድ ቤት ውስጥ ከክርስቶስ ጋር አብሮ ቢያድግም፤ ክርስቶስ በሕይወት በነበረበት ወቅት ያዕቆብ ሊያምንበት አልፈለገም ነበር። እንዲያውም፤ እርሱና ሌሎች የቤተሰቡ አባላት ክርስቶስ እንዳበደ በማሰብ ወደ ቤት ሊወስዱት መጥተው ነበር (ማር. 3:21፤ ዮሐ. 7:3-5)። ያዕቆብ በክርስቶስ ባያምንም፤ ትምህርቱን ሲሰማ የኖረ ይመስላል። ምክንያቱም በመጽሐፉ ውስጥ ሁሉ የክርስቶስን ትምህርቶች ይጠቅሳል። ከክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ የያዕቆብን ሕይወት የለወጠ አንድ ነገር ተከስተ። ያዕቆብ ክርስቶስ በቀጥታ ራሱን ለወንድሞች እንደገለጸ ይነግረናል (1ኛ ቆሮ. 15:7)። ክርስቶስ ከተነሣ ከ50 ቀን በኋላ በበዓለ ጎምሳ (በ30 ዓ.ም)፤ ያዕቆብ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በሰገነቱ ላይ እንደነበረ ተገልጾአል (ዮሐዋ. 1:14)። ያዕቆብ ደኅንነትን ካገኘ በኋላ በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የነበረው ሥልጣን በፍጥነት እያደገ ሄደ። የዘብዴዎስ ልጅ ያዕቆብ በተገደለበት ወቅት የክርስቶስ ወንድም የሆነው ያዕቆብ ታላቅ መሪ እስከ መሆን ድርሰ ነበር። በመሆኑም ጴጥሮስ መልእክ ከእስር ቤት እንዴት እንዳወጣው ለያዕቆብ እንዲናገሩ ጠይቋቸዋል (ዮሐዋ. 12:17)። ጳውሎስ፤ ያዕቆብ ከኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን «አዕማዶች» አንዱ እንደነበር ይናገራል (ገላ. 2:9)። በሐዋርያት ሥራ 15 በተገለጸው የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ወቅት ያዕቆብ በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪ ነበር። አሕዛብ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ለማግኘት ግርዛትን ተቀብለው አይሁዳውያን መሆን እንደማያስፈልጋቸው በመግለጽ ጉባኤውን ከፍጻሜ ያደረሰው እርሱ ነበር (ዮሐዋ. 15:13)። ጳውሎስ በሦስተኛው የወንጌል መልእክተኝነት ጉዞው መጨረሻ ላይ ራሱን ለያዕቆብ አቅርቧል። በአሕዛብና አይሁዳውያን አማኞች መካከል የነበረውን ክፍፍልና ጳውሎስ ጸረ አይሁዳዊ

ነው የሚለውን አሉባልታ ለማከተም፤ ያዕቆብ ጳውሎስ በቤተ መቅደስ ውስጥ መሥዋዕት ለማቅረብ ለአይሁዶች ያለውን ድጋፍ እንዲገልጽ ተጠየቀ። ጳውሎስ ይህንን በታዘዘ ጊዜ ታስሮ ወደ ሮም የሚሄድበት ሁኔታ ተፈጥሮአል (የሐዋ. 21:18-26)። የሚያምኑ ክርስቲያኖች ብቻ ሳይሆኑ በኢየሩሳሌም የነበሩ የሚያምኑ አይሁዶች ጭምር ያዕቆብን ያከብሩ ነበር። ያዕቆብ በመንፈሳዊ ጉጉቱና ለአይሁድ ልማዶች በነበረው ታማኝነት የታወቀ ነበር። አይሁዶች የጽድቅ ባህሪውን ለማመልከት «ጽድቁ ያዕቆብ» ብለው ይጠሩት ነበር። ጳውሎስ ከታሰረ ብዙም ሳይቆይ ፊስጦ በድንገት ሲሞት፤ ሀናንያ የተባለ የአይሁድ ሊቀ ካህናትና የቤተ ክርስቲያን ጠላት ያዕቆብ ክርስቶስን እንዲከድ ጠየቀው። ያዕቆብ ይህንን ለማድረግ ባልፈቀደ ጊዜ ተገድሏል።

ያዕቆብ መልእክቱን የጻፈው ለማን ነው?

15ኛ ጥያቄ፡- ያዕ. 1:2 አንብብ። መልእክቱ የተጻፈው ለማን ነበር?

ያዕቆብ «ለተበተኑ ለ12 ወገኖች» እንደጻፈው ይናገራል። ምሁራን ይህንን አላብ በሁለት መንገዶች ይረዳሉ። በመጀመሪያ፤ አንዳንድ ምሁራን «12 ነገዶች» የሚለው ቃል ክርስቲያኖችን ሁሉ የሚያመለክት ተምሳሌታዊ አገላለጽ ነው ይላሉ። አዲስ ኪዳን የአብርሃም እምነት ስላለን እውነተኛ አይሁዶች መሆናችንን ስለሚያመለክት (ገላ. 3:26-29)፤ ያዕቆብ የሚጽፈው ለመንፈሳዊያን አይሁዶች እንደሆነ ይናገራል።

ሁለተኛ፤ በአመዛኙ ግን መልእክቱ የተጻፈው በሮም ግዛት ውስጥ ለሚኖሩ ክርስቲያን አይሁዶች ይመስላል። በግሪክ ቋንቋ «የተበተኑ» የሚለው ቃል ከፓለስታይን ውጪ በሮም ግዛቶች ውስጥ ተበታትነው የሚኖሩትን አይሁዶች የሚያመለክት ሙያዊ ቃል ነበር። የያዕቆብ መልእክት የአይሁድ አገላለጾችን ይጠቀማል። የአጻጻፍ ስልቱም የብሉይ ኪዳንን የትንቢት ወይም የጥበብ ሥነ ጽሑፎች ይመስላል። ይህ መልእክት ቤተ ክርስቲያንን ምክራብ ሲል ይጠራታል። ይህም ከቤተ መቅደስ ውጪ አይሁዶች ለአምልኮ የሚሰበሰቡበት ስፍራ ነው።

ምናልባትም ያዕቆብ መልእክቱን የጻፈው ከእስጢፋኖስ ጀምሮ ሲለደዱ ለነበሩትና በመካከለኛው ምሥራቅ ሁሉ ለተበተኑት አይሁዳውያን ክርስቲያኖች ሳይሆን አይቀርም። (የሐዋ. 8:1-4፤ 9:1-2፤ 11:9 አንብብ።) እነዚህ ሰዎች የያዕቆብ ቤተ ክርስቲያን አባላት በመሆናቸው በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ለማበረታታትና በክርስትና እምነት ላይ ስለነበሯቸው የተዛቡ አመለካከቶች ለማስጠንቀቅ ይህን መልእክት ጽፎ ይሆናል።

ከያዕቆብ መልእክት ለመረዳት እንደሚቻለው፤ አብዛኛዎቹ አይሁዳውያን አማኞች ድሆች በመሆናቸው ሀብታም የመሬት ባለቤቶች እና ነጋዴዎች የተጠቀሙባቸው ይመስላል። ምናልባትም ክርስቶስን በመከተላቸው የተሰደዱም ይመስላል። የይሁዲነት አማኞች ክርስትናን አይወዱም ነበር። አንዳንድ ምሁራን ሁለተኛው የአማኞች ትውልድ ወደ ቤተ ክርስቲያን ይመጣ እንደነበር ያስባሉ። እነዚህ አማኞች ስለ ክርስቶስ የአእምሮ እውቀት ያላቸው እና እምነታቸውን ተግባራዊ የሚያደርጉ ነበሩ።

16ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ብዙውን ጊዜ ሁለተኛ ትውልድ አማኞች እንደ መጀመሪያው ትውልድ በእምነታቸው የተሟሟቁና እምነታቸውን ተግባራዊ የማያደርጉ የሚሆኑት እንዴት ነው? ይህ እውነት የሆነው ለምን ይመስልሃል? ለ) የሁለተኛ ትውልዶችን አማኞች እምነት እውን ለማድረግና ከሕይወታቸው ጋር በማዛመድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ምን ሊያደርጉ ይችላሉ?

የያዕቆብ መልእክት የተጻፈበት ዘመንና ስፍራ

የጌታ ወንድም የሆነው ያዕቆብ በ62 ዓ.ም ስለ ሞተ ይህ መጽሐፍ ከዚያ በፊት መጻፍ ይኖርበታል። በመጽሐፉ ውስጥ አይሁዳውያን አማኞች በሮም ግዛት ሁሉ መበታተናቸው ስለተገለጸ ይህ መጽሐፍ ከክርስቶስ እርገት በኋላ የተጻፈ ይመስላል። ስለ አሕዛብ አማኞች የተጠቀሰ ነገር አለመኖሩ መጽሐፉ የተጻፈው ወንጌል ወደ አሕዛብ ከመሰራጨቱ በፊት እንደነበር ያመለክታል። እንዲያውም አንዳንድ ምሁራን ይህ መጽሐፍ የተጻፈው በፎኔሽያ፣ ቆጵሮስ፣ እንዲሁም የሶሪያ አንጾኪያ ለተበተኑ አይሁዳውያን አማኞች እንደሆነ ይናገራሉ። እነዚህ አማኞች የተበተኑት ከእስጢፋኖስ ሞት በኋላ በተከሰተው ስደት ምክንያት ነበር (የሐዋ. 8፡1፤ 11፡19)። ሌሎች ምሁራን ደግሞ ይህ መልእክት የተጻፈው ከጳውሎስ የመጀመሪያው ወይም ሁለተኛው የወንጌል መልእክተኝነት ጉዞ በኋላ እንደነበር ይናገራሉ ይህ መልእክት በክርስቶስ ማመን የሚጠይቀው ከተለወጠ ሕይወት ይልቅ በክርስቶስ የማመን አእምሯዊ ስምምነት ብዙ እንደሆነ ብቻ የሚናገሩ አንዳንድ አማኞችን ለማረም ነበር። ይህ መጽሐፍ በ44 ና 50 ዓ.ም መካከል የተጻፈ ይመስላል። ይህም የያዕቆብ መልእክት ከመጀመሪያዎቹ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት (ምናልባትም የመጀመሪያው) ሊሆን እንደሚችል ያሳያል። (ማስታወሻ፡ ምናልባት ከዚህ መልእክት ሊቀድም የሚችለው የገላትያ መልእክት ይሆናል።)

የያዕቆብ መልእክት የት እንደ ተጻፈ የሚያሳዩ ብዙ መረጃዎች ባይኖሩም፣ ያዕቆብ ይህንን መልእክት የጻፈው በኢየሩሳሌም በነበረበት ወቅት ሳይሆን አይቀርም። ያዕቆብ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪ ነበር።

የያዕቆብ መልእክት ዓላማ

የመጀመሪያው ዓላማ፡ በተለያዩ መከራዎች ውስጥ የነበሩትን አማኞች ማበረታታት። ከእነዚህ አማኞች አንዳንዶቹ በአይሁዳውያን ወገኖቻቸው ይሰደዱ ነበር። ሌሎቹ ደግሞ ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ነበሩባቸው። ያዕቆብ እነዚህ ድሀ አይሁዳውያን ከስደት እንዳይሸሹና ዳሩ ግን በደስታ እንዲቀበሉት ያበረታታቸዋል። ለዚህም ምክንያቱ እግዚአብሔር ስደትን እና መከራን በመጠቀም የክርስቲያኖችን ባሕሪ የሚቀርጽ መሆኑ ነው።

ሁለተኛ ዓላማ፡ እውነትን በተግባራዊ መንገዶች ሳያሳዩ ለአእምሮ ማወቅ አስፈላጊ እንደሆነ የሚያስቡትን አማኞች ለመገሠጽ። እውነተኛ እምነት አነጋገራችንን፣ በእምነት የሚዛመዱንን ሰዎች የምናስተናግድበትን ሁኔታ፣ ድሆችን እና ሀብታሞችን የምናቀርብበትን መንገድ፣ የጸሎት ሕይወታችንን፣ ወዘተ... ይለውጣል። የእምነታችንን እውነተኛነት የምናሳየው በአኗኗራችን ነው።

የያዕቆብ መልእክት ልዩ ባሕርያት

1. ምሁራን የያዕቆብ መልእክት የትንቢትና የጥበብ መጻሕፍትን በሚመስል ስልት እንደተጻፈ ያስባሉ (ከኢዮብ-መኃልየ መኃልይ ያሉትን መጻሕፍት ይመስላል)። ያዕቆብ እንደ ነቢይ በማኅበረሰብ ውስጥ የተመለከታቸውን አንዳንድ ኃጢአቶች፣ በተለይም የድሆችን በደል (በአማኞች መካከል ሳይቀር) በግልጽ ነቅሶ ያወጣል። የያዕቆብ ትእዛዛትና ማስጠንቀቂያዎች የሰሉ ናቸው። አማኞችን ሳይቀር «የተከፈለ ልብ ያላችሁ» ሲል ይጠራቸዋል። እንደ የብሉይ ኪዳን የጥበብ መጻሕፍት በተለይም እንደ መጽሐፈ ምሳሌ፣ ያዕቆብ መንፈሳዊ ጥበብ ምን እንደሆነና ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት በአኗኗራችን በተግባር እንድንገልጽ እንደሚጠይቀን ያስረዳል። እንደ መጽሐፈ ምሳሌ ያዕቆብ በፍጥነት ከአንዱ ጭብጥ ወደ አንዱ ጭብጥ ይጓዛል።

2. የያዕቆብ መልእክት በትእዛዛት የተሞላ ነው። በ108 ጥቅሶች ውስጥ ከ50 የሚበልጡ ልዩ ትእዛዛት አሉ።

3. ያዕቆብ ከሚናገረው ነገሮች አብዛኞቹ የክርስቶስን ትምህርቶች፣ በተለይም፣ የተራራውን ስብከት (ማቴ. 5-7) ይዳስሳሉ። ያዕቆብ እንደ ክርስቶስ ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል ተግባራዊ እንዲያደርጉ ያደፋፍራል (ያዕ. 1:22-25 ከማቴ. 7:26 ጋር አነጻጽር)። ያዕቆብ በተጨማሪም የክርስቶስን ዓይነት ምሳሌዎች ይጠቀማል (ያዕ. 2:5 እና ማቴ. 5:3፤ ያዕ. 3:10-12 እና ማቴ. 7:15-20፣ ያዕ. 3:18 እና ማቴ. 5:9፣ ያዕ. 5:2-3 እና ማቴ. 6:19-20፣ ያዕ. 5:12 እና ማቴ. 5:33-37 አነጻጽር)።

4. የያዕቆብ መልእክት በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከሚገኙት ዐበይት መጻሕፍት መካከል ጥቂት አስተምህሮ እና ብዙ ተግባራዊ ትምህርት የሚገኝበት መጽሐፍ ነው። ያዕቆብ የሚያተኩረው መንፈሳዊ እውነትን በማብራራቱ ላይ ሳይሆን፣ አማኝነታችን በአኗኗራችን ላይ ሊያስከትል የሚገባቸውን ለውጦች ይዘረዝራል።

5. ያዕቆብ በአማኞች አነጋገር ላይ ያተኩራል። ሁሉም ምዕራፎች ማለት ይቻላል አንደበታችንን እንዴት እንደምንገዛ እግዚአብሔርን ለማክበርና ለንስሐ እንጂ እርስ በርሳችን ለመበጫጨቅ ልንጠቀም እንደማይገባም ይናገራል። ያዕቆብ አንደበት የአንድ አማኝ የመንፈሳዊነቱ መልካም አመልካች መሆኑን ያስረዳል።

6. ያዕቆብ በዚህ መልእክት ውስጥ ብዙ ዘይቤያዊ አነጋገሮችንና ምሳሌዎችን ይጠቀማል። ከዓሣ አጥማጅነት፣ ከባህር፣ ከአበቦች፣ ከሚነድድ ቁጥቋጥ፣ ወዘተ... ምሳሌዎችን ይጠቀማል።

7. ብዙ ምሁራን የያዕቆብ መልእክትን በተለይም ያዕቆብ 2:14-16 ጳውሎስ በእምነት ስለ መጽደቅ ካስተማረው ጋር አነጻጽረው ለማብራራት ሞክረዋል (ሮሜ 3:28-30)። እነዚህ ምሁራን እንደሚሉት፣ ያዕቆብ አንድ ሰው የሚድነው በሥራና በእምነት መሆኑን ያስተምራል። ጳውሎስ ግን ጽድቅ የሚገኘው በእምነት ብቻ መሆኑን ያስረዳል። አንዳንድ ምሁራን በእነዚህ ሁለት አመለካከቶች ላይ የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን የተስፋፋችበት

ወቅት እንደነበረ ጭምር ይነጋገራሉ። ነገር ግን ዐውደ ንባቡን በጥንቃቄ በምንመረምርበት ጊዜ ሁለቱም ደራሲያን ስለ ጽድቅ ከሁለት የተለያዩ ገጽታዎች አንጻር የሚናገሩ መሆናቸውን እንረዳለን። ጳውሎስ ጽድቅን የተመለከተው ከሕጋዊ ገጽታው ሲሆን፤ በእግዚአብሔር ዘንድ ጳድቅ መባልን አጉልቶ ያሳያል። ያዕቆብ ጽድቅን የተመለከተው በሰዎች ፊት ጳድቅ ወይም እውነተኛ ሆኖ ለመታየት ከሚል ገጽታ ነበር። ስለሆነም ጳውሎስ እግዚአብሔር ደኅንነትን ስለሚሰጥበት ሁኔታ ሲናገር፤ ያዕቆብ ግን ሰዎች በራሳቸው መዳናቸውን ለሌሎች ሰዎች በሚያሳዩበት ሁኔታ ላይ ያተኩራል። የዚህ ቡድን ሌላው ግንዛቤ ጳውሎስ በእግዚአብሔር ፊት አሁን ትክክል ስለሆነበት ሁኔታ ሲናገር (በክርስቶስ በማመን)፤ ያዕቆብ ግን በእግዚአብሔር ፊት ለፍርድ በምንቀርብበት ጊዜ እንዴት ከፍርዱ እንደምናመልጥ (ሽልማትን እንዳናጣ) ያስረዳል የሚለው ነው። አዲስ ኪዳን ሁለት የደኅንነት ገጽታዎችን ያሳያል። እግዚአብሔር አንድ ነገር በማድረጋችን ወይም ጥሩዎች በመሆናችን ሳይሆን፤ በክርስቶስ በማመናችን፤ የደኅንነትን ስመታ ይሰጠናል። ይህ ጳውሎስ ያተኮረበት ርእስ ጉዳይ ነው። ያዕቆብ ያተኮረበት ደግሞ በእርግጥ ደኅንነትን ካገኘን፤ አዳዲስ ፍጥረታት ከሆንን፤ መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን ካለ፤ ሕይወታችን ይለወጥና በአኗኗራችን ይህንኑ እናሳያለን የሚለው ነው።

የያዕቆብ መዋቅር

የያዕቆብ መልእክት ግልጽ የሆነ መዋቅር የለውም። ልክ እንደ መጽሐፈ ምሳሌ እርሱ ሊያስተላልፈው የፈለገው መልእክት በአጫጭር አባባሎች ወይም አጫጭር ርእሰ ጉዳዮች ወይም ችግሮች የተሞላ ሆኖ እንመለከተዋለን።

የያዕቆብ አስተዋጽኦ

1. በመከራና ፈተና ወቅት የአማኝ ኃላፊነት (ያዕ. 1:1-18)
 - ሀ) ለመከራዎች ሊሰጥ የሚገባው ምላሽ (ያዕ. 1:1-13)
 - ለ) ለፈተናዎች ሊሰጥ የሚገባው ምላሽ (ያዕ. 1:13-18)
2. አማኝ እምነቱን ተግባራዊ የሚያደርግባቸው መንገዶች (ያዕ. 1:19-2:26)
 - ሀ) እውነተኛ አማኞች ቁጣቸውንና አንደበታቸውን ይገዛሉ (ያዕ. 1:19-20)።
 - ለ) እውነተኛ አማኞች የቃሉን እውነት ተግባራዊ በማድረግ አኗኗራቸውን ይለውጣሉ (ያዕ. 1:21-27)።
 - ሐ) እውነተኛ አማኞች በድሃና በሀብታም አማኞች መካከል መድልዎ አይፈጽሙም (ያዕ. 2:1-13)።
 - መ) እውነተኛ አማኞች በተግባራቸው የእምነታቸውን እውነተኛነት ያሳያሉ (ያዕ. 2: 14-26)።
3. አማኝ አንደበቱን ይቆጣጠራል (ያዕ. 3:1-12)።

4. አማኝ ከሌሎች ሰዎች ጋር ባለው ግንኙነት ውስጥ እውነተኛ ጥበብን ያሳያል (ያዕ. 3:13-4:12)።
5. አማኝ ከሥራው ጋር ያለው ግንኙነት (ያዕ. 4:13-5:6)
6. አማኝ ከመከራ፣ ከበሽታና ከኃጢአት ጋር ያለው ግንኙነት (ያዕ. 5:7-20)

ሦስተኛ ቀን ያዕቆብ 1-5

ሔለን ተወልዳ ያደገችው በክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ ነበር። በሕይወት ዘመኗ ሁልጊዜም ወንጌልን ዓላማ አድርጋ ኖራለች። በየጊዜው ወደ ቤተ ክርስቲያን ትሄድና የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ታካሂድ ነበር። እንዲሁም በመዘምራት ቡድን (ኳየር) ውስጥ ትዘምር ነበር። አዝማችችን መዘመር ትወዳለች። ማንም ሰው «ክርስቶስ ለኃጢአትሽ የሞተ ጌታ መሆኑን ታምኜያለሽ?» ብሎ ቢጠይቃት፣ በፍጥነት፣ «አዎን» ስትል ትመልሳለች። እንዴት ክርስቲያን ልትሆን እንደቻለች ብትጠየቅም፣ «ሁልጊዜም ክርስቲያን ሆኜ ኖራለሁ፣ ወላጆቼ ክርስቲያኖች ናቸው» ትላለች። ነገር ግን ሔለን በቤተ ክርስቲያንና በትምህርት ቤት የምታሳየው ሁኔታ ጭራሽ የተለያየ ነበር። ሔለን ቆንጆ ልጅ ነበረች። ይህን ቁንጅናዋን በአጭር ቀሚሶች፣ ጌጣጌጦችና ሜካፖች አጉልታ ታሳይ ነበር። ሔለን ማጥናት ስለማትወድ ከክፍሉ ውስጥ አንደኛ ከሚወጣው ልጅ ጎን ተቀምጣ ትኮርጅ ነበር። ታዋቂነትን ለማትረፍ በመፈለግ በትምህርት ቤት ውስጥ ታዋቂ የነበረውን ልጅ የወንድ ጓደኛዋ አድርጋ ያዘች።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሔለን በቤተ ክርስቲያንና በትምህርት ቤት ውስጥ በምታከናውናቸው ተግባራት መካከል የሚታዩት ልዩነቶች ምን ምንድን ናቸው? ለ) ልዩነቱ የተከሰተው ለምን ይመስልሃል? ይህ ስለ ሔለን እምነት እውነተኛነት ወይም ጥልቀት ምን ያሳያል? ሐ) በክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ የሚያድጉ ብዙ ልጆች ወደ ዩኒቨርሲቲ በሚገቡበት ጊዜ እምነታቸውን ጠብቀው ለማቆየት የሚችሉት ለምንድን ነው? መ) ቤተሰቦችና ቤተ ክርስቲያን ልጆቻቸው እምነታቸውን እንዲረዱና ይህም አኗኗራቸውን እንዲቆጣጠር ለማድረግ ምን ሊያከናውኑ ይችላሉ?

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሙሉ ኃይላችን ልንዘምር፣ ልንጸልይ፣ ብዙ የተለያዩ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናቶችን ልናካሂድ፣ ወዘተ... በምንችልበት አስደላች ዘመን ውስጥ እንኖራለን። በዚህ ደስታ ውስጥ ግን እናምናለን በምንለውና በዓለም ውስጥ በምንኖርበት ሁኔታ መካከል እያደገ የሚሄድ ክፍተት ይታያል። አማኞችም እንደማያምኑ ሰዎች ሁሉ ወሲባዊ ኃጢአቶችን ይፈጽማሉ። ክርስቲያኖች ጉቦ፣ ማጭበርበር ወይም መስረቅ የመሳሰሉትን ኃጢአቶች ይለማመዳሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጸብ በመፍጠር በአብያተ ክርስቲያናት ክፍፍሎችን ያስከትላሉ። ለሴተኛ አዳሪዎች ወይም ለጎዳና ተዳዳሪዎች ብዙም ደንታ የለንም። ይህ እናምናለን በምንለውና በአኗኗራችን መካከል ያለው ክፍተት የግብዝነት ኃጢአት በመባል ይታወቃል። ይህም ኃጢአት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከሚታዩ አደገኛ ኃጢአቶች አንዱ ነው። አይሁዳውያን አማኞች ከዚህ ችግር ጋር ተጋፍጠው ነበር። ያዕቆብ ድፍረት በተሞላበት ነቢያዊ መንገድ በእርግጥም በክርስቶስ

ካመንን፤ ይህም እምነታችን ከአእምሮ እውቀት ያለፈ እንደሆነ፤ አኗኗራችን መለወጥ አለበት ሲል አጽንኦት ሰጥቶ ያስተምራል። የምናምነው ነገር አኗኗራችንን መለወጥ አለበት። የዕቆብ መልእክት እግዚአብሔርን የሚያስከብር ሕይወት በመምራቱ ምን ያህል እንደተዋጣለት ለመመርመር የሚያስችል መንገድ ይሰጠናል።

18ኛ ጥያቄ፡- ያዕቆብ 1-2 አንብብ። ሀ) ያዕቆብ እምነትንና ሥራን ያነጻጸረው እንዴት ነው? ለ) ያዕቆብ እምነታችንን ለማንጸባረቅ ሊለወጡ ይገባል ያላቸውን የሕይወት ክፍሎች ዘርዝር። ሐ) በኢትዮጵያ የሚገኙ አብዛኞቹ ክፍሎች ከእነዚህ ነገሮች መካከል የትኞቹን ተግባራዊ ማድረግ ይገባቸዋል? መ) አንተስ የምትቸገርበት አካባቢ የትኛው ነው?

ክርስቲያን ለፈተናና መከራ የሚሰጠው ምላሽ (ያዕ. 1:1-18)

1. ለመከራ ሊሰጥ የሚገባው ምላሽ (ያዕ. 1:1-13)

ያዕቆብ ራሱን የሚገልጽበትን ሁኔታ መመልከቱ ጠቃሚ ነው። ምንም እንኳን ከማርያም የተወለዱና የኢየሱስ ወንድሞች ለመሆን የቻሉ ብዙ ስዎች ባይኖሩም፤ ያዕቆብ በቤተሰባዊ ግንኙነቱ ሲመካ አንመለከትም። ወይም ደግሞ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ታላቅ መሪ በመሆኑ አይከራራም። የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን በክርስቲያናዊ እንቅስቃሴ ወቅት እናት ቤተ ክርስቲያን ነበረች። ነገር ግን ያዕቆብ ራሱን «ባሪያ» ሲል ይጠራል። የሕይወቱ ዓላማ እግዚአብሔር አብን ማገልገል ነበር። በዚህ ጊዜ ያዕቆብ ኢየሱስ፤ ያ ታላቅና ኃይል ያለው ወንድሙ ብቻ ሳይሆን አምላክ መሆኑንም ተረድቷል። ኢየሱስ ከእግዚአብሔር አብ ጋር እኩል መሆኑን ይገልጻል። (ማስታወሻ፡ ይህ የ«ኢየሱስ ብቻ» ተከታዮች እግዚአብሔር አብና ኢየሱስ ክርስቶስ አንድ አካል መሆናቸውን በመግለጽ ስለ ሥላሴ የተሳሳተ እምነታቸውን የሚያሳየው ነጥብ ነው)።

ክርስቲያኖች ነን ብንልና እርሱን ለመከተል ብንፈልግ፤ ብዙውን ጊዜ የሚከሰቱ ነገሮች አሉ። ይኸውም ስደት ነው። ያዕቆብ መልእክቱን የሚጽፍላቸው አይሁዳውያን አማኞች ክርስቶስን መድኅናቸውና ጌታቸው አድርገው መከተላቸውን በመምረጥ ሳይሆን አይቀርም። ለአይሁዶች የኢየሱስን መሢሕነት መቀበሉ ከባድ ነበር። ከዚህ አልፎ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ነው ማለቱ ስድብ ነበር። አይሁዶች ክርስቶስን ለመከተል በሚወስኑበት ጊዜ ብዙውን ጊዜ አይሁዳውያን ወገኖቻቸው ያሳድዱቸው ነበር። ብዙውን ጊዜ ከምኩራብና ከአይሁዶች ጎብረት ይባረሩ ነበር። ከእነርሱ ጋር የንግድ ግንኙነት የሚያደርጉት ሀብታም ነጋዴዎች ያገልጏቸው ነበር። ድህነቱ እየጠና ሲሄድ ሕይወት ከባድ ትሆንባቸው ጀመር። ይህም አማኞችን ለተስፋ መቁረጥ ዳረጋቸው። ያዕቆብ እነዚህን የተበተኑና የተሰደዱ አይሁዶች ለማበረታታት ሲል ስለ መከራ ይጽፋል።

ከያዕቆብ 1:2-18 ያለውን ትምህርት ለመረዳት «ፈተና» የሚለው የአማርኛ ቃል ሁለት የተለያዩ ትርጉሞች እንዳሉት መረዳት ይኖርብናል። በመጀመሪያ፤ ይህ ቃል ወደ ኃጢአት የሚመራንን የኃጢአት ባሕሪ ወይም የሰይጣን ፈተና ሊያመለክት ይችላል። ያዕቆብ በ1:13-18 ስለዚህ ዓይነት

ፈተና ይናገራል። ሁለተኛ፤ ይህ ቃል ግምገማን ወይም ምርመራን ሊያሳይ ይችላል፤ ይህም እግዚአብሔር እምነታችንን ለመገምገምና ለማጠንከር፤ ችግሮች ወደ ሕይወታችን እንዲመጡ የሚፈቅድበት ነው። ያዕቆብ 1:3-12 የሚያቀርበው ይህንኑ ዓይነት ፈተና ነው። ስደት ወይም እንደ በሽታና የወዳጅ ሞት ያለ ሌላ ፈተና ወደ ሕይወታችን በሚመጣበት ጊዜ እንደ አማኞች ምን ማድረግ ይኖርብናል? ያዕቆብ እምነታችን በሚፈተንበት ጊዜ ልናደርጋቸው የሚገቡንን አንዳንድ ነገሮች ይዘረዝራል።

ሀ. ችግሮችን በሩጫ ልንመልሳቸው እንደሚገቡ ጠላቶች ሳይሆን፤ እምነታችንን እንደሚያጠነክሩ መሣሪያዎች መመልከት ይኖርብናል። ያዕቆብ በዚህ ጊዜ ደስ መሰኘት እንዳለብን ይነግረናል። የምንደሰተው ስደቱ በሚያመጣብን ሥቃይ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር እኛን ለመለወጥ ይህንኑ ሥቃይ እየተጠቀመ መሆኑን በማወቃችን ነው። ያዕቆብ እነዚህን የመከራ ጊዜያት እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ብናስተናግድ በሕይወታችን ውስጥ የሚመጡትን ለውጦች ያሳየናል። በፈተና ጊዜ ጠንክረን ብንቆም፤ እምነታችን ጽናትን ያፈራል። ይህም የኋላ ኋላ ወደ ብስለት ይመራናል። ነገር ግን ያዕቆብ ጽናት ሥራውን እንዲያጠናቅቅ መፍቀድ እንዳለብን፤ ይህ ካልሆነ ግን ወደ ብስለት እንደሚመራን ያስጠነቅቀናል። ከችግሩ ፊትን ማዞር፤ ማጉረምረም ወይም እጅን መስጠት መከራው በሕይወታችን እንድናድግ እንዳያግዝን ያደርጋል።

ይህ እውነት በአብያተ ክርስቲያኖቻችን የተወደደ ትምህርት አይደለም። ክርስቶስ መከራን ድል መንሣቱን ለመዘመር እንፈልጋለን። ስለ ቅጽበታዊ ፈውስና ከክርስቶስ ስለምናገኛቸው በረከቶች ለመደሰት እንፈልጋለን። እርሱም አንዳንድ ጊዜ ፈውስና ቀለል ያለ እርኩርን ይሰጠናል። ነገር ግን በእርግጥ ልጆቹ ከሆንን፤ እግዚአብሔር እንዴት በመንፈሳዊ ሕይወታችን እያደግን እንዳለን ለመፈተንና የበለጠ እንድናድግ ለማገዝ ችግሮችን ወደ ሕይወታችን ማምጣቱ የማይቀር ነው። ሚዛናዊ የክርስትና አመለካከት እግዚአብሔር መከራን ወደ ሕይወታችን እንደሚያመጣ የሚያሳይ ነው። ድል የሚገኘው ደግሞ እግዚአብሔር መከራውን ከእኛ እንዲወስድ በማድረግ ሳይሆን፤ በችግር ጊዜ በእርሱ ብርታት ጸንቶ በመቆም ነው። በዚህ ሁሉ ደስታ የተሞላበት እምነት ይዞ መዝለቁ ወሳኝ ነው።

19ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለመጨረሻ ጊዜ ስለ አማኞች መከራ መቀበል የሚያስረዳ ስብከት የለማሽው መቼ ነው? ለ) ብዙውን ጊዜ የሚቀርበው ስብከት እግዚአብሔር ከመከራ እንደሚያድነን የሚያስረዳ ነው ወይስ እግዚአብሔር በሕይወታችን እንድናድግ መከራውን የሚጠቀምበት መሆኑ ነው? ሰዎች አንደኛውን ዓይነት ስብከት የሚወዱትና ሌላኛውን ዓይነት የማይወዱት ለምንድን ነው? ሐ) እግዚአብሔር ከመከራ እንድናመልጥ እንደረዳን ተነግሮን ሳለ ይህ ሳይሆን በሚቀርበት ጊዜ እምነታችን ምን ይሆናል?

ለ. መከራ በሚመጣበት ጊዜ እግዚአብሔር ዓላማውን ለመረዳትና በመንፈሳዊ ሁኔታ ለመኖር ጥበብን እንዲሰጠን መጠየቅ ይኖርብናል። የዚህ ተወዳጅ ጥቅስ (ያዕ. 1:5) ዐውደ ምንባብ መከራ ነው። ችግሮች የጠለቀ ሥቃይ በሚያስከትሉበት ጊዜ (ለምሳሌ፡ ስደት፤ በሽታ) ለዚህ ሁኔታ ምላሽ

የምንሰጥበትን ጥበብ ማግኘቱ ጠቃሚ ነው። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥበብ ስለ አንድ ነገር እውነቶችን ማወቅ ብቻ ሳይሆን፤ በመንፈሳዊ ሁኔታ እንዴት መኖር እንዳለብን ማወቁ ጭምር ነው። ያዕቆብ፤ ግራ በተጋባንና ለአንድ ሁኔታ እንዴት ምላሽ መስጠት እንዳለብን በማናውቅበት ጊዜ እግዚአብሔር ሁልጊዜም ሊረዳን ዝግጁ መሆኑን ይነግረናል። እንዴት መመላለስና መጽናት እንዳለብን ስንጠይቀው እግዚአብሔር በቂ የሆነ ተግባራዊ ጥበብ ያፈሰሰናል። እግዚአብሔር እንደሚወደን መጠራጠር የለብንም። ጥያቄዎቻችን እኛ በምንፈልጋቸው መንገዶች በማይመለሱበት ጊዜ እግዚአብሔር ጸሎትን እንደሚመልስ መጠራጠር የለብንም። ነገር ግን አፍቃሪና ኃያሉ አምላካችን ሁልጊዜም እርሱ የሰጠንን ፈተና የምንቋቋምበትን ጥበብ እየሰጠን ጸሎታችንን በራሱ ጊዜና መንገድ እንደሚመልስ መረዳት ይኖርብናል።

አይሁዳውያን አማኞች ከተጋፈጧቸው ችግሮች አንዱ የኢኮኖሚ ችግር ነበር። ሕይወታቸውን ለመግፋት የሚያስችል ገቢ ለማግኘት የሚሯሯጡ ድሆች ነበሩ። አይሁዶች ልክ እንደኛዎቹ የጉራጌ ሕዝቦች ሠርቶ ገንዘብ የማግኘት ብቃት ነበራቸው። ለእነርሱ ድህነቱ ተስፋ የሚያስቆርጥ ብቻ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር በቁሳዊ ሀብት ስላልባረካቸው የማይወዳቸው መሆኑን የሚያመለክት ጭምር ነበር። ከዚህም የተነሣ፤ አይሁዳውያን አማኞች ሀብታምና ዳሩ ግን በክርስቶስ የማያምኑ አይሁዶችን ለመለማመጥ ተገደዱ። ያዕቆብ የዛሬውን የድህነት ኑሮአቸውን ረስተው በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ያገኙትን በረከት እንዲመለከቱ ያሳስባቸዋል። ክርስቲያኖች ከፍተኛ ደረጃ አላቸው። እኛ የራሱ የእግዚአብሔር ልጆች፤ የሰማይና የዘላለም በረከቶች ሁሉ ወራሾች ነን። በመንፈሳዊ ብልጽግናችን ደስ ብንሰኝ፤ ጊዜያዊውን ድህነት ተቋቁመን ልንኖር እንችላለን። ያዕቆብ ሀብታም ዓለማውያን ስለ ገንዘብ ባላቸው አመለካከት ላይ ጥንቃቄ እንዲያደርጉ ይመክራቸዋል። ምክንያቱም ያላቸው ነገር ዝቅተኛ ግምት የሚሰጠው ወይም የተዋረደ ብቻ ነውና። ሰዎች በመሆናቸው ሀብታቸው እስኪሞቱ ድረስ ላላቸው አጭር ጊዜ ብቻ የሚያገለግል ይሆናል። እንደ አበበች ለጊዜው ደስ ሊላቸው ቢችልም፤ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ጠውልገው ይሞታሉ።

ሐ) መከራ የሚቀበሉ ክርስቲያኖች ዓይኖቻቸውን በሕይወት አክሊል (የዘላለም ሕይወት) ላይ ማሳረፍ ይኖርባቸዋል። ይህም እግዚአብሔር እርሱን ለሚወዱትና በመከራ ጊዜ በታማኝነት ጸንተው ይህንኑ ፍቅራቸውን ለሚያሳዩ አማኞች ተስፋ የገባላቸው ጉዳይ ነው።

20ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የፈተናን ጊዜ ከመጋፈጣችን በፊት አማኞች ሁሉ እነዚህን ሦስት ነጥቦች መረዳት የሚያስፈልገን ለምንድን ነው? ለ) ከፍተኛ መከራ የገጠመህ መቼ ነው? እግዚአብሔር በሕይወትህ እንድታድግ ይሄንን መከራ የተጠቀመው እንዴት ነው?

2. ለፈተና እንዴት ምላሽ መስጠት እንደሚገባ (ያዕ. 1:13-18)

ያዕቆብ ከእምነት ግምገማ ወደ ሌላው ዓይነት ፈተና ይመለሳል። ይህም አንድን ሰው ወደ ኃጢአት የመምራት ፈተና ነው። አማኞች ኃጢአት በሚሠሩበት ጊዜ በአመዛኙ ጥፋቱ የሌላ ሰው ነው ወደ ማለቱ ያደላሉ።

ቤተሰብን፣ ሰይጣንን፣ ወይም ራሱ እግዚአብሔርን እንወቅላለን። «እግዚአብሔር ነገሮችን ሁሉ የሚቆጣጠር ከሆነ፣ ከጋብቻ ውጭ የወሲብ ግንኙነት ወደማድረጉ ፈተና ያመጣኝ እግዚአብሔር አይደለምን?» ብለን እንጠይቃለን። «እግዚአብሔር ገንዘብ ቢሰጠኝ ኖሮ መስረቅ አያስፈልገኝም ነበር። እግዚአብሔር እንደነ እገሌ በትምህርት ቤት ጎበዝ ስላላደረገኝ ጥሩ ውጤት ለማምጣት ፈተና መኮረጅ አለብኝ። እግዚአብሔር ወሲባዊ ፍላጎቴን ስለፈጠረው፣ የዚህ ዓይነቱን ኃጢአት በመፈጸሜ የእርሱ ጥፋት ነው» የሚል ምክንያት እናቀርባለን። ያዕቆብ እንዲህ ዓይነቱን እግዚአብሔርን የመወንጀል ዝንባሌ በሁለት መንገዶች ያስተባብላል።

ሀ) እግዚአብሔር ሰዎች ክፉ ነገር እንዲያደርጉ አይፈትንም። እግዚአብሔር ቅዱስ ስለሆነ፣ ቅዱስ የሆነው አምላክ ሰዎች ኃጢአት የሆነውን ተግባር እንዲያከናውኑ አያደርግም። እርሱ የበጎ ነገር ሁሉ ምንጭ እንጂ የክፉ ነገር ምንጭ አይደለም። እግዚአብሔር ኃጢአትን እንድንሠራ አድርጎናል ማለቱ በእግዚአብሔር ባሕሪ ላይ የሚሰነዘር ሰድብና የሚገባንን ያህል እርሱን እንደማናውቅ የሚያመለክት ነው።

ለ) ኃጢአት በምንሠራበት ጊዜ መውቀስ አለብን። እግዚአብሔርን ልንወቅስ አንችልም። ሌላውንም ሰው ልንወቅስ አንችልም። ሰይጣንን ጭምር መውቀስ አይኖርብንም። ሰይጣንን ጨምሮ ማንም ኃጢአትን እንድንሠራ ሊያስገድድን አይችልም። ሰይጣን ፈተናውን ከፈታችን ሊያስቀምጥ ይችላል። ነገር ግን ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጭ የሆነ ነገር ለማድረግ በምንመርጥበት ጊዜ ኃጢአትን እንሠራለን። ያዕቆብ ኃጢአት በምንሠራበት ጊዜ የሚከሰተውን ሁኔታ አይጦትን ከምንይዝበት ሁኔታ ጋር ያነጻጽራል። ይህ ሁሉ የሚጀምረው ስሕተት መሆኑን የምናውቀውን ነገር ከመመልከት ነው። አይጥ ለመያዝ አይጧ የምትወደውን ምግብ ከወጥመዱ ላይ እንደምንጨምር። ሰይጣንም እግዚአብሔር የማይፈልገውንና እኛ የምንወደውን ነገር ከፈታችን ያኖራል። ይህ ወደ ክፉ ምኞት ይመራናል። የተሳሳተ መሆኑን ብናውቅም ይህንኑ ነገር ለመቀበል እንፈልጋለን። በሌላ አገላለጽ፣ የኃጢአት ተፈጥሮአችን ማለትም ትክክል ያልሆኑትን ነገሮች የሚፈልገው ውስጣዊ ማንነታችን ሰይጣን ከፈታችን ይህንን ነገር እንዳስቀመጠ በመመልከት «አድርገው» ይላልና። እስከ አሁን ገና ኃጢአት አልሠራንም። ፈተና በራሱ ኃጢአት አይደለም። ክፉውን ምኞት ካልተቃወምን ፈተና በኃጢአት ለመውደቅ የመጀመሪያው ደረጃ ነው። አይጥ አንድ የምትወደውን ነገር ስትመለከት ወደ ወጥመዱ ትጎዛለች። ማጥመጃዋን ታሸታለች። ነገር ግን እስከ አሁን ገና በወጥመዱ አልተያዘችም። ይሁንና ፍላጎታችን ካልተገታ፣ «አይሆንም» ካላልን፣ ቀጣዩ እርምጃ ይከተላል። ይኸውም በወጥመዱ መያዝ ነው። እግዚአብሔርን ባለመቃዘዝ ኃጢአት እንሠራለን፣ ወደ ወጥመዱ ዘላ እንደምትሄድ አይጥ እንያዛለን ማለት ነው። ያዕቆብ ወደ ኃጢአት የሚገፋፋ ስሜታችንን ካልተቆጣጠርን፣ የኋላ ኋላ ወደ ሞት እንደሚመራን ይናገራል። ይህም የግንኙነቶች፣ የሥጋዊና ምናልባትም መንፈሳዊ ሞት ሊሆን ይችላል። ምክንያቱም የማያቋርጥ ልማዳዊ ኃጢአት በእምነታችን ውስጥ አንድ ነገር እንደ ጎደለ ያሳያል።

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በተደጋጋሚ ስለፈጸምከው ኃጢአት ከከፋ ምኞት ኃጢአቱን እስከ መፈጸም ድረስ ያሉትን ደረጃዎች ዘርዝር። ለ) የኃጢአት ሕይወት መደጋገሙ ወደ አንድ ዓይነት ሞት ሲመራ ያየህበትን ሁኔታ ግለጽ።

አማኝ እምነቱን ተግባራዊ የሚያደርግባቸው መንገዶች (ያዕ. 1:19-2:26)

በዚህ ክፍል ውስጥ ያዕቆብ ብዙዎቻችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያለንን እምነት በሚያንጸባርቅ መልኩ ለመኖር የተቸገርንባቸውን ጉዳዮች ይዘረዝራል።

1. እውነተኛ አማኞች ቁጣቸውንና አንደበታቸውን ይቆጣጠራሉ (ያዕ. 1:19-20)።

በአማኞች መካከል የተከሰቱትን አብዛኞቹን ክፍፍሎች ብንመለከት፤ በአብዛኛው የችግሩ መንሥኤ አንደበታችንን አለአግባብ መጠቀሚያን መሆኑን እንገነዘባለን። ይህም እንደ እሳት እየተቀጣጠለ ክፍፍሉ እንዲፈጠርና እያደገ እንዲሄድ ያደርጋል። ከያዕቆብ ዐበይት ትምህርቶች አንዱ አንደበታችንን የሚመለከት ነው። ብዙውን ጊዜ ስንቆጣ የተሳሳቱ ነገሮችን እንናገራለን። ወደ ውስጥ አጥልቀን ብንቆፍር በአመዛኙ ቁጣችንን የምንቆስቁሰው ራስ ወዳድነታችንና ትዕቢታችን ነው። ያዕቆብ ንዴታችንንና አንደበታችንን ለመቆጣጠር እንድንማር ይነግረናል። ብዙውን ጊዜ በጥንቃቄ ሳናስብ የምንናገራቸው ነገሮች ለችግር ስለሚያጋልጡን ትንሽ የመናገርና ብዙ የማድመጥ ክህሎት ልናዳብር ይገባል።

2. እውነተኛ አማኞች የቃሉን እውነት ተግባራዊ ለማድረግ አኗኗራቸውን ይለውጣሉ (ያዕ. 1:21-27)።

ያዕቆብ እንዴት ልንኖር እንደሚገባ በዝርዝር ማብራሪያዎችን ከሰጠ በኋላ ከትምህርቶቹ ሁሉ በስተጀርባ መሠረታዊ መርሆ ይጠቅሳል። እውነተኛ አማኞች ከሆንን፤ መጽሐፍ ቅዱስን እንደምንወድና ልንታዘዘው እንደምንፈልግ የምንናገር ከሆነ፤ በሕይወታችን ክፍሎች ሁሉ ሕይወታችንን ተግባራዊ ለማድረግ መቁረጥ ይኖርብናል። ዋናው መጽሐፍ ቅዱስ ማንበቡ አይደለም፤ ያነበብነውን መታዘዝ እንጂ፤ ለብከት መስማቱ አስፈላጊ ቢሆንም ዋናው ግን የተሰጠውን ትምህርት ተግባራዊ ማድረጉ ነው። ለብዙዎቻችን ችግሩ የእውቀት ማነስ አይደለም፤ ነገር ግን በምናውቀው መሠረት አንኖርም። መስታወት አይተው እንደሚዘነጉት ሰዎች ነን። መስታወቱን አይተን ጸጉራችንን በማበጠር እንዳላስተካከሉት ሰዎች ነን።

ያዕቆብ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ የምንመለከተውን ነገር ከሕይወታችን ጋር የማናዛምድባቸውን ነገሮች በምሳሌነት ይዘረዝራል። ሃይማኖተኞች ነን ብንልም፤ አንደበታችንን አንገዛም። የክርስቶስ ተከታዮች ነን ብንልም፤ ለመበለቶችና ለእንገልግሎታዎች በመከራ ውስጥ ላሉትም ሰዎች ፍቅርንና ርኅራኄን አናሳይም። የተቀደሰ ሕይወትም አንኖርም። (ማሲታወሻ፡ መጽሐፍ ቅዱስን፤ በተለይም የብሉይ ኪዳንን የትንቢት መጻሕፍት በጥንቃቄ ብናነብ እግዚአብሔር ለድሆች፤ ለእንገልግሎታዎችና ለመበለቶች ልዩ ርኅራኄ እንዳለው እንረዳለን። ልጆቹ እንደዚህ ያሉትን ድሆች ለመርዳት ግዴላሾች

በሚሆኑበት ጊዜ በጣም ይቆጣል። ነገር ግን በዘመናችን፤ ራስ ወዳዶች በመሆናችን እግዚአብሔር የሰጠንን የእኛን ያህል ላልታደሉት ከማካፈል ይልቅ የበለጠ ቁላዊ ሀብት ለማሰባሰብ እንፈልጋለን።)

22ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ያዕቆብ እግዚአብሔር የሚቀበለው እውነተኛ ሃይማኖት ምን ዓይነት ነው ይላል? ለ) ያዕቆብ የእውነተኛ አምልኮ እምብርቶች ናቸው ብሎ የሚዘረዝራቸውን ነገሮች እምብዛም የማንጠቅሰው ለምንድን ነው? ሐ) ቤተ ክርስቲያንን እውነተኛ ሃይማኖትን የምታሳየው እንዴት ነው? መ) እውነተኛውን ሃይማኖት የምታሳይባቸው ተግባራዊ መንገዶች ምን ምን ናቸው?

3. እውነተኛ አማኞች በሃብታምና በድሃ አማኞች መካከል መድልዎ አይፈጽሙም (ያዕ. 2:1-13)።

እግዚአብሔር ከሚጠላቸው ኃጢአቶች አንዱ አድልዎ ነው። በያዕቆብ ዘመን ይህ የአድልዎ ኃጢአት በሃብታምና ደሃ አይሁዳውያን አማኞች መካከል ይታያል። ሀብታምና ደሃ አማኞች ወደ ቤተ ክርስቲያን በሚመጡበት ጊዜ የሚሆነው ነገር አድልዎ መኖሩን ያሳይ ነበር። ሀብታም አማኞች ከመድረኩ ፊት ያማረ ስፍራ ይሰጣቸዋል። ድሆች ግን ከወለሉ ላይ ወይም ከኋላ እንዲቀመጡ ይደረጋል። ያዕቆብ ይህ በሁለት ምክንያቶች የተሳሳተ አመለካከት መሆኑን ይናገራል።

ሀ) ይህ አማኞች የሚያሳድዱቸውን ሰዎች እንዲያከብሩ ያደርጋል። ብዙውን ጊዜ ስደት የሚመጣው ከድሆች አይደለም። አሳዳጆች ሀብታሞችና ኃይለኞች ናቸው። እነዚህም ነጋዴዎች፤ የሃይማኖት መሪዎችና የፖለቲካ መሪዎች ናቸው። ለሃብታሞች ማዳላቱ ሞኝነት መሆኑን ለማመልከት ያዕቆብ እነዚህ ሰዎች በአብዛኛው አሳዳጆቻችን መሆናቸውን ይናገራል።

ለ) ይህ የእግዚአብሔርን ሕግ ይተላለፋል። ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ሕግጋት አንዱን «የንጉሥ ሕግ» ይለዋል። ይህ ሕግ ባልንጀራህን እንደ ራስህ ወደድ» የሚለው ነው። ሀብታሙን ማክበርና ድሃውን መናቅ ሰዎች ሁሉ፤ ሀብታሙም ድሃውም ባልንጀሮቻችን ስለሆኑ እኩል አክብሮት ይገባቸዋል የሚለውን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ መጣስ ይሆናል። ይህን ሕግ በምንተላለፍበት ጊዜ (አድልዎ በማሳየት) ሕግ ተላላፊዎች ሆነናል ማለት ነው። ይህም እንደ አመንዝራነት ወይም ነፍስ ገዳይነት መሆኑ ነው። ስለሆነም፤ አድልዎ በምንፈጽምበት ጊዜ ሕግን ስለተላለፍን የእግዚአብሔር ፍርድ ይጠብቀናል።

ዛሬ አብያተ ክርስቲያኖቻችን በዚህ ኃጢአት ተበክለዋል። በያዕቆብ ዘመን እንደነበሩት አይሁዶች፤ ሀብታሞችን በማክበር ከቤተ ክርስቲያን የሰብከት መድረክ ፊት ለፊት እናስቀምጣቸዋለን። ድሆችን ግን እንንቃቸዋለን። የተማሩትን እያከበርን፤ ያልተማሩትን ግን እንንቃለን። ነጋዴዎችን እያከበርን፤ ባሪያዎችን ወይም ብረት ሠሪዎችን እንንቃቸዋለን። አንዱን ጎሣ ከሌላው እናስበልጣለን። ቤተሰባችንን ስናከብር፤ ቤተሰባችን ያልሆኑትን እንንቃለን። (ለምሳሌ፡ ልጆቻችንን የመዘምራን ቡድን ውስጥ እናስገባለን። ነገር ግን የድሆች ልጆች ብዙም ወደ ኳየሩ እንዲገቡ

አይደረግም።) ዝሙት ላንፈጽም ብንችልም፤ ያዕቆብ በእግዚአብሔር ዐይኖች ፊት አድልዎ እንደ ዝሙት የከፋ መሆኑን ይናገራል።

23ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ቤተ ክርስቲያንህን ገምግም። ምን ዓይነት አድልዎዎች ታያለህ? ለ) እግዚአብሔር ይህን ሁኔታ እንዴት የሚመለከት ይመስልሃል? ሐ) እግዚአብሔር እነዚህን የተለያዩ ዓይነት ሰዎች እንድናስተናግድ የሚፈልገው እንዴት ይመስልሃል?

4. እውነተኛ አማኞች የእምነታቸውን እውነተኛነት በተግባራቸው ያሳያሉ (ያዕ. 2:14-26)።

ያዕቆብ አድልዎ የዝሙትን ያህል የከፋ መሆኑን በሚናገርበት ጊዜ አንድ ሰው ክርክር የገጠመው በሚመስል ሁኔታ ይጽፋል። ያ ክርክር የገጠመው ሰው፤ ሰዎች እውነት የሆነውን እስካመኑ ድረስ እግዚአብሔር ደስ ይለዋል ሲል ይናገራል። ሰዎች ኢየሱስ አምላክ እንደሆነና ለኃጢአታቸው እንደ ሞተ ካመኑ፤ እግዚአብሔር ደስ ይለዋል «እግዚአብሔር የሚፈልገው ትክክለኛ እውቀትን ነው። ምንም እንኳን የሚገባኝን ያህል ለድሆች ፍቅር ባላሳይም፤ ይህ በቂ ይሆናል» ሲል ይከራከራል።

ይህ ክፍል ምናልባትም ያዕቆብ አማኞችን ለማስተማር የፈለገው ዐቢይ እውነት ሳይሆን አይቀርም። «መዳናችንን እንዴት እናሳያለን? ይህንን የምናደርገው ትክክለኛ እውነቶችን በማመን ነው? ወይስ የተለወጠ ሕይወት በመኖር?» የያዕቆብ ምላሽ መዳናችንን የምናሳየው በተግባራችን እንጂ በቃላትን አይደለም የሚል ነው። ትክክለኛ ቃላትን ተናግሮ በተለወጠ ሕይወት ራሱን የማይገልጥ እምነት «የሞተ እምነት» ነው። አጋንንት እንኳን እግዚአብሔር እንዳለ በትክክል ያውቃሉ። ትክክለኛ እምነታቸው ግን አያድናቸውም። ምክንያቱም በተግባራቸው ልባቸው እንዳልተለወጠ ያሳያሉ። እምነት ከሥራ ተለይቶ ሊታይ አይችልም። ያዕቆብ እውነተኛ እምነት በሰዎች ተግባራት የተገለጠባቸውን የብሉይ ኪዳን ምሳሌዎች ይገልጻል።

ሀ) አብርሃም፡- አብርሃም በእግዚአብሔር ላይ የነበረውን እምነት የገለጸው ይስሐቅን በመሠዋት ነበር። ለአብርሃም፤ «ከይስሐቅ በላይ እወድሃለሁ። ይስሐቅን ከሞት ልታነሣው እንደምችትል አውቃለሁ» የሚል ቃል ለእግዚአብሔር መናገሩ ብቻ በቂ አይሆንም ነበር። ለእግዚአብሔር ያለውን ፍቅርና እግዚአብሔር ይስሐቅን ከሞት እንደሚያስነሣው ማመኑን ልጁን ወደ ሞሪያ ተራራ ወስዶ በመሠዋት ማሳየት ነበረበት። እምነቱን በተገቢ ተግባራት በተጨማሪ ማሳየት ያስፈልገው ነበር።

ለ) ረኣብ፡- በኢያሱ ዘመን ሁለት ሰላዮች ከተማይቱን ለመሰለል ወደ ኢያሪኮ ተልከው ነበር። ጋለሞታ የነበረችው ረኣብ እነዚህ ሰዎች እስራኤላውያን ሰላዮች መሆናቸውን ተገንዘበች። ነገር ግን ስለ ቃላቱና ኃያሉ አምላካቸው ቀደም ሲል ሰምታ ነበርና በእርሱ አመነች። ይሁንና እምነቷ እውነት መሆኑን እንዴት እናውቃለን? ከተጋረጠባት አደገኛ ሁኔታ ባሻገር፤ ረኣብ ሰላዮቹን በቤቷ ውስጥ ደበቀች።

24ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በእግዚአብሔር ማመን አስቸጋሪ ተግባር እንድናከናውን የሚጠይቀን መሆኑን ለማሳየት ከዛሬው ዓለም ሁለት ምሳሌዎችን ጥቀስ። ለ) እምነት

እንዳለን በሚያሳይ መልኩ ቀጣይ እርምጃ በማንወስድበት ጊዜ ስለ እምነታችን ምን እናሳያለን?

አራተኛ ቀን

ያዕቆብ 3-5

25ኛ ጥያቄ፡- ያዕቆብ 3-5 አንብብ። ሀ) ያዕቆብ እምነትንና ሥራን የሚያጠናቅቀው እንዴት ነው? ለ) ያዕቆብ የምናምነውን ለማንጸባረቅ መለወጥ አለባቸው የሚለውን የሕይወት ክፍሎች ዘርዝር። ሐ) በኢትዮጵያ ብዙ ክርስቲያኖች የሚሸነፉት ከእነዚህ የሕይወት ክፍሎች በየትኞቹ ነው? መ) አንተስ?

አማኝ አንደበቱን ይገዛል (ያዕ. 3:1-12)

በሽተኛ ሰው ወደ ሐኪም በሚሄድበት ጊዜ በቀዳሚነት ከሚከናወኑት ተግባራት መካከል በግለሰቡ አፍ ውስጥ የሙቀት መለኪያ ቴርሞ ሜትር መደረጉ አንደኛው ነው። ይህም ሐኪሙ በሽታው ትኩሳት እያስከተለበት መሆኑን አለመሆኑን እንዲወስን ይረዳዋል። መንፈሳዊ ጤንነታችንን ለመለካትም የሚያገለግል ቴርሞ ሜትር አለ። ያም ቴርሞ ሜትር ምላሳችን ወይም የምንናገራቸው ቃላት ናቸው። መርከብን እንደሚነዳ መቅዘፊያ እና ጫካ እንደሚያቃጥል አነስተኛ የእሳት ፍንጣሪ ጥቂት የተሳሳቱ ቃላት ጥፋት በማስከተል የሕይወታችን፣ የቤተ ክርስቲያናችንና የአገራችን ሕልውና ሊያወድሙ ይችላሉ። ክርስቲያኖች ብንሆንም፣ በሕይወታችን ውስጥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚዋጋው ክፉ ባህሪያችን ብዙውን ጊዜ የሚገለጸው በአንደበታችን ነው። በመሆኑም፣ በቃላችን በሰዎች ሕይወት ውስጥ ከፍተኛ ጉዳት እናስከትላለን። ነገር ግን አንደበት እግዚአብሔርን ለማስከበር የሚያስችል መሣሪያ ሆኖ ሊያገለግልም ይችላል። የክርስቶስን ቤተሰብ ጭምር በእግዚአብሔር አምላል የተፈጠሩትን ሰዎች መጉዳትን ከዚያም ለእግዚአብሔር የምስጋና መዝሙር መዘመር በክርስቶስ እናምናለን ብለን ከምንናገረው አሳብ የሚቃረን ነው። አዲስ ፍጥረት እንደ መሆናችን፣ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል አንደበታችንን ለመግዛት መማር ይኖርብናል። ከአፋችን የሚወጣው እግዚአብሔርን የሚያስከብርና ሌሎችን የሚያበረታታ ሊሆን ይገባል።

ያዕቆብ በማስተማር አገልግሎት ውስጥ አንደበታቸውን ለሚጠቀሙ ሰዎች ተጨማሪ ማስጠንቀቂያ ሰጥቷል። አስተማሪና ሰባኪ ሁለቱም ትልቅ አገልግሎት አላቸው። እነዚህ ሰዎች የእግዚአብሔርን ሕዝብ የሚገነቡት ወይም የሚያፈርሱት በቃላቸው ነው። ቃላቸው በሚገባ ያላጠኑትን የተሳሳተ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም ሊገልጽ ይችላል። ሐሰተኛ ትምህርቶች ወይም ሚዛናዊነት የሚጎድላቸው አሳቦች የሚተላለፉት በቃላቸው ነው። መድረክ ላይ ቆሞ የተሳሳተ መልእክት ከማስተላለፍ ይልቅ ብቃት የሌለው ወይም መጽሐፍ ቅዱስን በሚገባ ያላጠና ሰው ባያስተምርና ባይሰብክ ይሻላል።

26ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንደበት በቤተሰብ፣ በቤተ ክርስቲያንና በአገር ውስጥ የተለያዩ ነገሮችን ሊያጠፋ ስለሚችልበት ሁኔታ ግለጽ። ለ) አንደበት ሰዎችን ለመገንባትና ለማበረታታት መሣሪያ ሊሆን የሚችልበትን ሁኔታ ግለጽ። ሐ) ባለፈው ሳምንት ውስጥ አንደበትህን እንዴት እንደተጠቀምክ አስብ። ሰዎችን ለመገንባት የተጠቀምከው እንዴት ነው? አንደበትህን ጎጂ በሆነ መልኩ እንዴት ነው?

የተጠቀምከው? አንደበትህን በተሳሳተ መንገድ ስለተጠቀምከበት ሁኔታ እግዚአብሔር ይቅርታ እንዲያደርግልህና በበለጠ ትቆጣጠረው ዘንድ ኃይልን እንዲሰጥህ ጸልይ። መ) ሰባኪ ወይም አስተማሪ አንደበቱን በተሳሳተ መንገድ ሲጠቀም ያየኸው እንዴት ነው? ከዚህ ሁኔታ ውስጥ የመነጩ አሉታዊ ነገሮች ምን ምን ናቸው?

አማኝ ከሌሎች ሰዎች ጋር በሚያደርገው ግንኙነት እውነተኛ ጥበብን ያሳያል (ያዕ. 3:13-4:12)

ብዙውን ጊዜ «ጥበብ» የሚለውን ቃል ስንሰማ ስለ አንድ ርእሰ ጉዳይ ብዙ እውቀት ያለው ሰው ትዝ ይለናል። ለምሳሌ ያህል፡ ብዙ የፊዚክስ እውቀት ያለው መምህር አዋቂ ነው ይባላል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ጥበብን የሚገልጸው ለየት ባለ መንገድ ነው። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥበብ እግዚአብሔርን የሚያስከብር ሕይወት መምራትን ያመለክታል። ለዚህም ነው በብሉይ ኪዳን ውስጥ፡ «የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው» የሚል ሐሳብ በተደጋጋሚ ተገልጾ የምናገኘው (ምሳሌ 9:10 አንብብ)። «ፍርሃት» የሚለው ቃል አንበሳ ስናይ የሚሰማን ወይም በአንድ ታላቅ ገዢ ፊት ስንቆም የሚወረንን ስሜታዊ ነጸብራቅ የሚያመለክት አይደለም። ነገር ግን ክብርና ታላቅነት ለሚገባው አካል ያለንን አክብሮት ማሳየታችንን የሚያሳይ ነው። ጥበብ ማለት እግዚአብሔርን የሚያስከብር ሕይወት መኖር ማለት ነው። ስለዚህ እንደ አማኞች ጥበብን የምናሳየው እንዴት ነው? ያዕቆብ ከሰዎች ጋር ግንኙነት በምናደርግበት ጊዜ የተባረኩትን ሁለት ዓይነት የአኗኗር ዘይቤዎችን ይገልጻል። እነዚህም ሰማያዊና ምድራዊ ጥበብ ናቸው።

ሀ) ምድራዊ ጥበብ፡- ምድራዊ ጥበብ ከሰዎች ጋር ባለው ግንኙነት ሌሎች እኛ የሌለንን በረከት በሚያገኙበት ጊዜ የሚቀናና የራሱን መንገድ የሚፈልግ ነው። ያዕቆብ ሁሉም ከፉ ተግባራት የሚመጡት ከቅንአትና ከራስ ወዳድነት መሆኑን ይናገራል። አንደበታችንን ለማውደም የምንጠቀመው በአንድ ሰው ላይ በመቅናታችን ወይም ለራሳችን አንድ ነገር በመፈለጋችን ነው። ትዕቢታችን እኛ ከሌሎች እንደምንበልጥ ስለሚያሳየን ስለ እርሱ አሉታዊ ነገሮችን እንናገራለን። ብንሰርቅ፡ ይህንን የምናደርገው እግዚአብሔርን በማያስከብር መልኩ ለራሳችን አንድ ነገር ለማድረግ በመፈለጋችን ነው።

ለ) ሰማያዊ ጥበብ፡- ከሌሎች ጋር ባለው ግንኙነት ሰማያዊ ጥበብ ንጹሕና ምንም ዓይነት ድብቅ ዓላማ የሌለው ነው። የእግዚአብሔር የሆነው ጥበብ ሰላምን የሚሻ፡ የሌሎችን ፍላጎቶች የሚያገናዝብ ነው። ሰማያዊ ጥበብ ለሥልጣን ወይም ለተላለፈው ውሳኔ ይገዛል። ሰማያዊ ጥበብ መሐሪ በመሆኑ፡ ሌሎች የማይገባቸው ሆነው ሳለ እንኳ ፍላጎታቸው እንዲሟላ ያደርጋል። ሰማያዊ ጥበብ አድልዎ የሌለበት በመሆኑ፡ በሥጋዊ ዓይኖች ራሳችንን፡ ቤተሰቦቻችንን ወይም የጎሳ አባሎቻችንን እንድንጠቀም አያደርገንም። ሰማያዊ ጥበብ ሰዎችን ለማስደሰት በቃላት የሚያባብል ሳይሆን፡ እውነተኛ ነው። ሰላም፡ ጽድቅና እግዚአብሔርን የሚያስከብሩ ተግባራት የሚመነጩት ከዚህ ዓይነቱ ጥበብ ነው።

ያዕቆብ ምድራዊ ጥበብ እንዴት ራሱን እንደሚገልጽ ያስረዳል። ያዕቆብ በአማኞች መካከል ጸብ የሚከሰተው በቅንኦትና ራስ ወዳድነት መሆኑን ይናገራል። የቀናህበት ነገር በጣም አስፈላጊ ከሆነ፤ ወደ እግዚአብሔር ጸልየህ ልትቀበል ይገባል። ነገር ግን ዘዴና ጉልበት በመጠቀም፤ እግዚአብሔርን ከጠየቅህ ደግሞ ከራስ ወዳድነት በመነሳት ልታገኘው ትሞክራለህ። ስለሆነም እግዚአብሔር ይህን ነገር አይሰጥህም። ለምንፈልጋቸው ነገሮች ዘዴና ጉልበት በምንጠቀምበት ጊዜ፤ አመንዝራዎች መሆናችንን እናሳያለን። አመንዝራ የሆነ ሰው ከጋብቻ ግንኙነት ውጭ ወሲብ የሚፈጽም ግለሰብ ነው። መንፈሳዊ አመንዝራ ደግሞ ከእግዚአብሔር ጋር ባለው ግንኙነት ከእግዚአብሔር በተቀበላቸው በረከቶች ካለመርካቱ የተነሣ ከእግዚአብሔር በላይ አንድን ነገር ወይም አንድን ሰው የሚወድ ማለት ነው። ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር ጠቃሚ ናቸው የሚለውን ነገሮች ትተን ዓለም ጠቃሚዎች ናቸው የምትለውን እናሳድዳለን። (ለምሳሌ፡ አዳዲስ ልብሶች፡ የቤተ ክርስቲያን አመራርና የክብር ስፍራ፡ የግል ምሻቶችና ፍላጎቶች።) ያዕቆብ እንዲህ ዓይነት አመለካከት እንዳንይዝ ያስጠነቅቀናል። ምክንያቱም የዓለምን ነገሮች ከወደድን ቀናተኛው አምላካችን ይቀጣናል።

ለመሆኑ አማኞች ሰማያዊ ጥበብን ለመግለጽ ምን ማድረግ ያስፈልጋቸዋል?

ሀ) የራሳችንን መንገድ ከመፈለግ ይልቅ ትሕትናን ማሳየት አለብን።

ለ) አማኞች በሕይወታችን ለእግዚአብሔር ፈቃድና መንገድ መገዛት አለብን።

ሐ) ከእግዚአብሔር ያልመጣውንና የዓለምን ነገሮች ለማግኘት እንድንጋደል የሚያበረታታንን የጠላት ውሸት ከመቀበል መቆጠብ ይኖርብናል።

መ) ሕይወታችንን በመመርመር ስለ ቅንኦታችንና ራስ ወዳድነታችን ንስሐ መግባት አለብን።

ሠ) አማኞች እርስ በርሳቸው አንደበታቸውን ለአጥፊ ተግባር ማዋል የለባቸውም።

ረ) በሰው ልብ ውስጥ ያለውን አሳብ ለመመልከት በትክክል ከሚፈርድ ክብቸኛው ዳኛ ፊት እንደምንቀርብ ማስታወስ አለብን። የሰውን ልብ አይቶ በትክክል ሊፈርድ የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። እኛ ይህንን ማድረግ ስለማንችል፤ የሰዎችን ዓላማ እንደምናውቅ እየተናገርን መተማማት የለብንም።

27ኛ ጥያቄ፡- እንበልና ለቤተ ክርስቲያን ጌታር ለመግዛት ገንዘብ ይውጣ ወይም አያውጣ በሚለው አሳብ ላይ ከአንድ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ጋር በአሳብ ተለያይተሃል። ሀ) ዓለማዊ ጥበብ ያለው ሰው ለዚህ አለመስማማት ምላሽ ሊሰጥ የሚችለው እንዴት ነው? ለ) ሰማያዊ ጥበብ ያለው ሰውስ? ሐ) ከላይ የቀረቡት መርሆች በዚህ ሁኔታ ውስጥ ተገቢውን ምላሽ እንድትሰጥ እንዴት ይረዱሃል?

አማኝ ከሥራ ጋር ያለው ግንኙነት (ያዕ. 4:13-5:6)

አንደበት የመንፈሳዊ ሕይወት አንደኛው ቴርሞ ሜትር እንደሆነ ተመልክተናል። በመቀጠልም ያዕቆብ ሌላኛውን የመንፈሳዊ ሕይወት ቴርሞ ሜትር ያብራራል። ይህም ገንዘባችንና ስለ ገንዘባችን እና የሥራ እንቅስቃሴአችን የምናስብበት ነው። ያዕቆብ ስለ ሕይወታችንና ሥራችን በምናቅድበት ጊዜ ልንጠነቀቅ የሚገባቸው ሁለት ሁኔታዎችን ያመለክታል።

ሀ) ለወደፊት ዕቅድ የምናወጣው እንዴት ነው? ብዙውን ጊዜ ዕቅዶችን የምናወጣው ለእግዚአብሔር ሳንዝግግር ፈቃዱም ምን እንደሆነ ሳንጠይቅ ነው። ያዕቆብ ይህን ችግር ይገልጻል። አንድ ሰው ለእግዚአብሔር ሳይዝግግር በፈቃዱ ላይ ሳይደገፍ ስለ ወደፊት ሕይወቱ ዕቅዶችን ያወጣል። ይህንንም በማድረግ እግዚአብሔር የወደፊቱን ሁኔታ እንደሚወስንና ሕይወትም አጭር መሆኗን ይዘነጋል። ይህ ምን ያህል ሞኝነት ነው! እግዚአብሔር ዕቅዶችን እንድናወጣ ይፈልጋል። ነገር ግን ዕቅድ ከማውጣታችን በፊት ለእግዚአብሔር ፈቃድ ለመገዛት ከጥቅማችን አስቀድመን እግዚአብሔርንና መንግሥቱን መሻት ይኖርብናል (ማቴ. 6:33)።

ለ) በገንዘብ ላይ ከመጠን በላይ በማተኮር ፍትሕን መርሳት እንደሌለብን፡- ያዕቆብ በጠንካራ ቃላት ሀብታሞችን አስጠንቅቋቸዋል። ከእነዚህም አብዛኞቹ አማኞች አልነበሩም። እነዚህ ሰዎች ከፋዎች የሆኑት ሀብታሞች ስለሆኑ አልነበረም። ሀብታቸውን ለእግዚአብሔር መንግሥት የሚያውሉ እንደ አርማቲየሱ ዮሴፍ ያሉ መንፈሳዊ ሀብታሞች አሉ (ማቴ. 27:57-59)። ያዕቆብን ያሳስበው ገንዘብን አምላካቸው አድርገው የሚሰግዱለት ሀብታሞች ናቸው። እነዚህ ሰዎች በሕይወታቸው ገንዘብን ከምንም በላይ ያስበልጡታል። ገንዘቡን ስለሚያገኙበት መንገድና በዚህ ሂደት ውስጥ በሌሎች ሰዎች ላይ ስለሚደርሰው አደጋ ቅንጣት ታክል ሳይጨነቁ ተጨማሪ ገንዘብ ለማግኘት ይፍጨረጨራሉ። በፍጥነት ሀብት ለማካበት ሲሉ የሠራተኞቻቸውን ደመወዝ በአግባቡ አይከፍሉም። ድሆችን ለመርዳት ገንዘብ አይሰጡም። ይልቁንም የግል ጥቅማቸውን ለማበራከት ሲሉ ያገኙትን ሁሉ ይሰበስባሉ። እነዚህ ሰዎች በሚሞቱበት ጊዜ ሀብታቸው ከእነርሱ እንደሚወሰድ ዘንግተዋል። ያዕቆብ ይህን የጻፈው በዘመኑ ድሆችን ይበዘብዙ የነበሩትን ሃብታም ነጋዴዎች በማስመልከት መሆኑ አይጠረጠርም። አንድ ቀን ምናልባትም ያዕቆብ እንደ ነቢይ በስምንት ዓመታት ጊዜ ውስጥ ሮማውያን ኢየሱሳምን በማፈራረስ የሀብታም ነጋዴዎችንና ሃይማኖታዊ መሪዎችን ንብረት እንደሚዘርፉ ተረድቶ ይሆናል።

28ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ብዙ አማኞች በእግዚአብሔር ላይ ሳይደገፉ ለወደፊት ዕቅዶች የሚወጡባቸውን መንገዶች ግለጽ። ለ) በገንዘብ ላይ የተሰጠው ከፍተኛ ትኩረት ድሆችን ለመርዳት ወይም ፍትሕን ለማስፈን እንደማያስችል የሕይወት ዘይቤ ሰዎችን ሲመራ የተመለከትከበትን ሁኔታ ግለጽ።

አማኝ ከመከራ፣ ከበሽታና ከኃጢአት ጋር ያለው ግንኙነት (ያዕ. 5:7-20)

1. አማኝ በመከራ ጊዜያት የሚሰጠው ምላሽ (ያዕ. 5:7-13)

ሀ) ትዕግሥት፡- በያዕቆብ መልእክት የመጨረሻው ክፍል ውስጥ ደራሲው ወደ መከራ ርእሰ ጉዳይ በመመለስ አማኝ ለመከራ ምን ዓይነት ምላሽ መስጠት እንዳለበት ያብራራል። ቀደም ሲል ያዕቆብ በመከራ ጊዜ አማኞች መደስት እንዳለባቸው ገልጾአል (ያዕ. 1:3)። አሁን ግን ስለ ትዕግሥት ይጽፋል። የትዕግሥት አመለካከት በሁለት መንገዶች ሊታይ ይችላል። ከእነዚህም መካከል እግዚአብሔርን የሚያስከብረው አንደኛው ብቻ ነው።

በመጀመሪያ፡ ክርስቲያኖችና መስሊሞች የሚጋሩት ያመጣብኝን ልቻለው ዓይነት ትዕግሥት አለ። የዚህ ዓይነቱ አመለካከት «እግዚአብሔር የሁሉም ተቆጣጣሪ ነው። እርሱ የፈለገውን ያደርጋል። እኔም ላደርግ የምችለው ያመጣውን መሸከም ብቻ ነው» የሚል ነው። የዚህ ዓይነቱ ትዕግሥት እግዚአብሔር ታላቅና ራቅ ብሎ የሚገኝ፡ ተግባራቱም ለእኛ ትርጉም የማይሰጡ መሆኑን ያመለክታል። ይህ አመለካከት ፍጡራን እንደመሆናችን መጠን እግዚአብሔር የሚያደርገውን ሁሉ መቀበልና እንደተጫነች አህያ ሸክምን ሁሉ መቋቋም እንዳለብን ያሳያል።

ሁለተኛ፡ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትዕግሥት፡ ፡ «አፍቃሪ አባቴ ሁኔታዎችን ሁሉ ስለሚቆጣጠር ከሁሉም የሚሻለውን ነገር ያውቃል። ለልጆቹ ሁሉም ነገር ለበጎ እንደሚደረግ ቃል ገብቶልኛል (ሮሜ 8:28)። ስለሚወደኝ ክርስቶስን እንድመስል እየለወጠኝ ነው። የሚያስፈልገኝን ሁሉ አይነፍገኝም» የሚል አቋም አለው። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትዕግሥት እግዚአብሔር ነገሮችን በመቆጣጠር ላይ በመሆኑ እና ሁሉን በማወቁ ላይ የተመሠረተ ነው። ይህ አመለካከት እግዚአብሔር አፍቃሪ አምላክ በመሆኑ፡ በረጅም ጊዜ ዕቅድ ለሕይወታችን በሚበጀው ነገር ላይ እንደሚያተኩር ያምናል። ያዕቆብ የሚናገረው ስለዚህ ዓይነቱ ትዕግሥት ነው። ገበሬዎች መሬታቸውን ካረሱና ዘር ከዘሩበት በኋላ ሰብላቸውን ከማጨዳቸው በፊት ለስድስት ወራት በተስፋ መጠባበቅ እንደሚያስፈልጋቸው ሁሉ፡ «እኛም ጨለማ በነገሠባት የመከራ ጊዜ ውስጥ ሆነን እግዚአብሔር ወደፊት ታላቅ ነገር እንደሚያደርግልን በትዕግሥት እንጠባበቃለን። ብዙውን ጊዜ ይህ ሽልማት ወይም ለውጥ የሚመጣው በሚቀጥሉት ሳምንታት፡ ወራት ወይም ዓመታት ውስጥ ሊሆን ይችላል። አንዳንድ ጊዜ ግን እግዚአብሔር እስክንሞት ድረስ መከራ እንድንቀበል ሊያደርግ ይችላል። እንደዚህ ዓይነት ሁኔታ በሚያጋጥመን ጊዜ ተስፋችን የሚያርፈው በመንግሥተ ሰማይ መከራ፡ ሥቃይ ወይም ሞት እንደማይኖር በመገንዘባችን ላይ ይሆናል (ራእይ 21:3-4)። መከራን በትክክል ካስተናገድን እግዚአብሔር ይሸልመናል።

29ኛ ጥያቄ፡- አንተ ወይም አንተ የምታውቀው ሰው ያለፈበትን የመከራ ጊዜ ግለጽ። ሀ) ይህን የመከራ ጊዜ እግዚአብሔር ያመጣውን ልቻለው በሚል ስሜት ለመጋፈጥ የቻሉት እንዴት ነበር? ለ) ይህንን የመከራ ጊዜ በተስፋ እና መንፈሳዊ ትዕግሥት መጋፈጥ የቻሉትስ እንዴት ነበር?

በመከራ ጊዜ የመታገሥ ምሳሌ የሆነው ያዕቆብ ለአይሁዳውያን አማኞች በመከራ የታገሡትን የእምነት ጀግኖች ይጠቅስላቸዋል። የብሉይ ኪዳን ነቢያት መከራን በትዕግሥት በመጋፈጣቸው ቀዳማይ ጀግኖች ነበሩ። ለምሳሌ ያህል፡ ኢዮብ ካጋጠመው መከራ ሁሉ ባሻገር ከእግዚአብሔር ፊቱን

ለመመለስ ባለመፍቀዱ የተከበረ የእግዚአብሔር ሰው ለመሆን በቅቷል። ከእነዚህ የእምነት ጀግኖች ሕይወት የሚመጣው ትምህርት የኋላ ኋላ እግዚአብሔር ርኅራኄንና ምሕረትን በማሳየት በትዕግሥት የሚጠባበቁትን ሰዎች እንደሚሸልም ነው።

ለ) አለማጉረምረም፡- መከራ በምንቀበልበት ጊዜ ብዙዎቻችን እናጉረመርማለን። አንዳንድ ጊዜ መከራ መቀበላችን ፍትሐዊ እንዳልሆነ ለመግለጽ በእግዚአብሔር ላይ እናማርራለን። ብዙ ሰዎች የከረረ ፈተና በሚገጥማቸው ጊዜ እምነታቸውን ይተዋሉ። ነገር ግን በአብዛኛው ቁጣችንን በሌሎች ሰዎች ላይ እንገልጻለን። በትዳር ንደኞቻችን፣ በልጆቻችን፣ ወዘተ... ላይ እናማርራለን። አንዳንድ ሰዎች መራርነት ያጠቃቸዋል። ያዕቆብ ፈራጁ ክርስቶስ በቅርቡ የሚመጣ መሆኑን በመግለጽ፣ በመከራ ጊዜ ለነበረን ባሕሪ ፍርድን እንደሚሰጠን ያስታውሰናል።

ሐ) የቃላችንን እውነተኛነት ለመግለጽ መማል አያስፈልገንም፡- ምንም እንኳን ይህ ከመከራ ጋር ባይገናኝም፣ ያዕቆብ ከእምነትና መሐላ ጋር በተያያዘ አንደበታችንን ስለምንጠቀምበት ሁኔታ ያብራራል። ያዕቆብ ይህንን ትእዛዝ ያገኘው ከክርስቶስ መሆኑ አይጠረጠርም (ማቴ. 5:33-37)። ኢየሱስም ሆነ ያዕቆብ በሰዎች ሕይወት ውስጥ የእውነትን አለመኖር የሚያመለክት አሳብ ነበር ያስተላለፉት። ያዕቆብ ለሰዎች እውነት መናገራችንን ለማረጋገጥ ምንም ዓይነት መሐላ መጠቀም እንደሌለብን ይናገራል። መሐላ የሚያስፈልገው ሰው ንግግራችንን በሚጠራጠርበት ጊዜ ነው። እውነተኛ ሰዎች ከሆንን፣ የምንናገረው ሁሉ እውነት ይሆናል። ስለሆነም አንድ ሰው በሚጠይቀን ጊዜ «አዎ» ብለን እንመልሳለን። ከዚያም ሁኔታዎች፣ ምንም ያህል ባይመቻቹም እንኳን ቃላችንን እንጠብቃለን። አልያም «አይሆንም» ብለን እንመልሳለን። ከዚያም ሰዎች ምንም ያህል ጫና ቢያሳድሩብንም እንኳ በቃላችን እንጸናለን።

መ) ጸሎት፡- በመከራ ጊዜ መታገሥ ማለት አለመጸለይ ማለት አይደለም። ያዕቆብ በመከራ ጊዜ ተግተን መጸለይ እንዳለብን ይነግረናል። ይህ ጸሎት በቀዳሚነት እግዚአብሔር የመከራውን ጊዜ በሕይወታችን ውስጥ ለማከናወን የሚፈልገውን ተግባር ለማከናወን፣ ባህሪያችንን ለመለወጥና እኛን ለበለጠ አገልግሎት ለማዘጋጀት እንዲጠቀምበት የምንጠይቅበት ነው። ፈቃዱ ከሆነ መከራን ከሕይወታችን እንዲያርቀው እንጸልያለን።

ሠ) ማመስገን፡- ጳውሎስ ሁልጊዜም ደስ መሰኘት እንዳለብን ነግሮናል (ፊልጵ. 3:1)። ለአማኞች (በተለይም በመከራ ውስጥ ላሉ) እግዚአብሔር ቀደም ሲል በሕይወታቸው ውስጥ የፈጸማቸውና አሁንም በመፈጸም ላይ ያለውን መልካም ነገር ማስታወሱ ጠቃሚ ነው። በመከራው ላይ ከማተኮር ይልቅ በረከቶቻችንን መቁጠር ይኖርብናል። ይህንኑ ምሥጋና ለመግለጽ ከሁሉም የሚሻለው መንገድ የምሥጋና መዝሙሮችን መዘመር ነው።

2. አማኝ በበሽታ ጊዜ የሚሰጠው ምላሽ (ያዕ. 5:14-18)

በአንድም ሆነ በሌላ ጊዜ፤ አማኞች ሁሉ የሚጋፈጡት አንደኛው የመከራ ዓይነት ሕመም ነው። ለዚህ ዓይነት መከራ ምን ዓይነት ምላሽ መስጠት ይኖርብናል? ዝነኛ የፈውስ አገልጋዮችን መሻት ያስፈልገናል? በሐኪሞች ብቻ መታመን አለብን? ምንም እንኳን እግዚአብሔር በሐኪሞች ወይም በፈውስ አገልጋዮች አማካኝነት ፈውሱን ሊያመጣ ቢችልም፤ በምንታመምበት ጊዜ የራሳችን ጸሎትና የሐኪም እርዳታ ሳይፈውሱን ሲቀር ልናደርግ የሚገባን ትክክለኛው ነገር ወደ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መሄድ ነው። እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ለመንጋው እንክብካቤ የሚያደርጉላቸውን ሥልጣን ሰጥቷቸዋል። ስለሆነም፤ ግለሰቡ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መጥተው እንዲጸልዩለት ሊጠራቸው ይገባል። በዚህ ጊዜ ሽማግሌዎች ምን ማድረግ ያስፈልጋቸዋል? ሦስት ነገሮችን ማድረግ የሚያስፈልጋቸው ይመስላል።

ሀ) ሽማግሌዎቹ ታማሚው ኃጢአት ሠርቶ እንደሆነ ሕይወቱን እንዲመረምር መርዳት ይኖርባቸዋል። ምናልባትም በሽታው እግዚአብሔር ግለሰቡን ለመቅጣት የተጠቀመበት መንገድ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ሁሉም በሽታ የኃጢአት ውጤት አይደለም። ስለሆነም ሽማግሌዎች በሽታው የደረሰበት ኃጢአት በመሥራቱ ነው ከሚል ድምዳሜ መድረስ የለባቸውም። ነገር ግን ኃጢአት በሽታን ከሚያስከትሉ መንሥዴዎች አንዱ ስለሆነ ሽማግሌዎቹ አማኝ ሕይወቱን እንዲገመግም ማገዝ ይኖርባቸዋል። በአማኝ ሕይወት ውስጥ ንስሐ ያልተገባበት ኃጢአት ካለና እግዚአብሔርም ለዚያው ኃጢአት እየቀጣው ከሆነ፤ መጸለዩ ፋይዳ የለውም። ለፈውስ ከመጸለይ አስቀድሞ ኃጢአትን መናዘዝ አስፈላጊ ነው። መልካሙ ዜና ግለሰቡ ኃጢአቱን ከተናዘዘና እኗኗን ለመቀየር ቃል ከገባ እግዚአብሔር ሙሉ በሙሉ ይቅር ይለዋል። ይህም አንደኛውን የፈውስ መሰናክል ያስወግደዋል።

ለ) ቀጣዩ ደረጃ ታማሚውን በዘይት መቀባት ነው። ክርስቲያኖች ስለዚህ ጉዳይ የተለያዩ ግንዛቤዎች አሏቸው። በጥንቱ ዓለም ውስጥ ዘይት ከዐበይት መድኃኒቶች እንደ አንዱ ይቆጠር ስለነበር (ሉቃስ 10:33-34 አንብብ)፤ አንዳንድ ክርስቲያኖች ይህ የሚያመለክተው ሽማግሌዎች ታማሚውን አማኝ ወደ ሐኪም ቤት መውሰድና ሕክምና እንዲያገኝ መርዳት እንደሚገባቸው ነው ይላሉ። ሌሎች ደግሞ ዘይት የመንፈስ ቅዱስ ምልክት ስለሆነ፤ ይህ የሚያሳየው መንፈስ ቅዱስ ግለሰቡን እንዲፈውስ ለመጠየቅ ነው ይላሉ። ምናልባትም ያዕቆብ ለማለት የፈለገው እነዚህ ሁለቱንም ሊሆን ይችላል። የታመመ ሰው መድኃኒት እንዲወስድ ማድረግና ዳሩ ግን ፈውስ የሚመጣው ከእግዚአብሔር መሆኑን መገንዘብ ያሻል። ግለሰቡን የሚፈውሰው ዘይቱ እንዳልሆነ መገንዘቡ ጠቃሚ ነው። የሚፈውሰው የእምነት ጸሎት መሆኑን ያዕቆብ ገልጿል። ዛሬ ዘይት መጠቀም ያስፈልገናል? ምናልባት አያስፈልገንም። ይህ መንፈስ ቅዱስን የሚያመለክት ነው ብለን ካመንን ዘይት መጠቀም ያስፈልገናል? አዎ። ነገር ግን በዘይቱ ውስጥ አንድ ምትሃታዊ ኃይል እንዳለ ወይም ዘይቱን የሆነ ፈዋሽ መባረክ እንዳለበት ወይም ደግሞ የዘይቱ ዓይነት የተለየ መሆን እንዳለበት ማሰብ

የለብንም። ይህ ያዕቆብ የፈውስን በር ይከፍታል ብሎ ከሚናገረው ጸሎት የተለየ ነው።

ሐ) ሽማግሌዎች በእምነት መጸለይ ይኖርባቸዋል። በዚህም ጊዜ እግዚአብሔር ጸሎታቸውን ሰምቶ እንደ ፈቃዱ ምላሽ ይሰጣል። ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ፈውስ ለማምጣት ይህን ጸሎት እንደሚጠቀም ይናገራል። እግዚአብሔር የሚጠቀመው መድኃኒቱን ወይም ዘይቱን ሳይሆን ጸሎቱን ነው።

ይህ ማለት እግዚአብሔር እነዚህን ሦስት ደረጃዎች ከተከተልን ሁልጊዜም በሽተኞችን ለመፈወስ ይገደዳል ማለት ነው? አይደለም። አንዳንድ ሰዎች ከተጸለየላቸውና ዘይት ከተቀቡ በኋላ እንኳን ላይፈውሱ ወይም ሊሞቱ ይችላሉ። ይህንን ትምህርት በሌሎች የአዲስ ኪዳን ክፍሎች ውስጥ ከቀረቡት ትምህርቶች ጋር ሚዛናዊ ማድረግ ይኖርብናል። በሌሎች ክፍሎች እንደተገለጸው፣ ምንም እንኳን በእግዚአብሔር ላይ እምነት ሊኖረን ቢገባም፣ ሁልጊዜም የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዲፈጸም መጠየቅ ይኖርብናል። አንዳንድ ጊዜ ፈውሱ የሚመጣው በሞት በኩል ይሆናል፤ ምክንያቱም በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ባለበት መንግሥተ ሰማይ ከምንም ዓይነት በሽታ ተለይቶ ይኖራል። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ እግዚአብሔር አንድን ግለሰብ እንደሚፈውስ ለአንዳንዶች ይናገራል። ይህ ማረጋገጫ የተሰጠው ሰው በሽተኛው እንደሚፈወስ በመተማመን ሊጸልይ ይችላል። አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር ምን ለማድረግ እንደሚፈልግ አናውቅም። እግዚአብሔር ፈውስን ያመጣል በሚል እምነት ብንጸልይም፣ የእግዚአብሔር መንገዶች ከእኛ የተሻሉና የተለዩም ሊሆኑ እንደሚችሉ መገንዘብ ይኖርብናል።

30ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንድ ሰው በሚታመምበት ጊዜ ቤተ ክርስቲያንን ውስጥ የሚደረገው የተለመደ አሠራር ምንድን ነው? ሽማግሌዎች ተጠርተው ይጸልያሉ? ሽማግሌዎች ተጠርተው ሲመጡ ምን ያደርጋሉ? የታመመው ግለሰብ ወደ ፈውስ አገልጋዮች ይሄዳል? ሐ) ይሄም ቤት ይሄዳል? ለ) ያዕቆብ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተገቢው የፈውስ ንድፍ ምን መሆን አለበት ይላል? ሐ) በዚህ እግዚአብሔር ስለሚፈውስበት መንገድ በተገለጸው ትምህርትና በ1ኛ ቆሮ. 12 ውስጥ በተገለጸው የፈውስ ስጦታ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው? መ) ብዙ ሽማግሌዎች በዚህ ዓይነት የፈውስ አገልግሎት ውስጥ የማይሳተፉት ለምንድን ነው? ሠ) እግዚአብሔር ሁልጊዜም የሚፈውስ ይመስልሃል? እግዚአብሔር አንድን ሰው ባይፈውስ መልሱ ምንድን ነው ማለት ነው?

መ) እግዚአብሔር በልጆቹ ሕይወት ውስጥ ፈውስን ሊገልጥ ከሚፈልግበት ዐቢይ መንገድ አማኞች ኃጢአታቸውን ተናዝዘው አንዱ ለሌላው እንዲጸልይ በማድረግ ነው? ያዕቆብ በክርስቶስ አካል ውስጥ ስሜታዊ፣ መንፈሳዊና አካላዊ ጤንነት የሚኖረን ሰዎች ኃጢአታቸውን ተናዝዘው ንጹሕ ግንኙነት በሚመሠርቱበት ጊዜ መሆኑን ይናገራል። ይህ ምናልባትም እያንዳንዱን ኃጢአት በቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ፊት መናዘዝ አለብን ማለት ላይሆን ይችላል። ነገር ግን በአንድ ሰው ላይ ኃጢአት በምንፈጽምበት ጊዜ ለዚያ ሰው ኃጢአታችንን መናዘዝ ይኖርብናል። ይሁንና ኃጢአታችን በቤተ ክርስቲያን አባላት ሁሉ ላይ ተጽዕኖ ካስከተለ፣ በምእመናኑ ሁሉ ፊት ኃጢአታችንን መናዘዝ ይኖርብናል። ይህም አካላዊ

ሕመማችን ብቻ ሳይሆን ግንኙነታችን በሙሉ እንዲፈወስ ያደርጋል። በክርስቶስ አካል ውስጥ አንድ ሰው በሚታመምበት ጊዜ የአካሉ ክፍሎች በሙሉ በጸሎት መሳተፍ ይኖርባቸዋል። እግዚአብሔር ቅዱስና ጸድቅ የሆነውን የልጆቹን ጸሎት ያከብራል። ይህም በኤልያስ ጸሎት ውስጥ ተመልክቷል።

3. አማኝ በኃጢአት የሚወድቁትን ሰዎች ምን ሊያደርግ ይገባል (ያዕ. 5:19-20)።

አዲስ ኪዳን አማኞች እጅግ የተቀራረበ ጎብረት እንደሚኖራቸውና በንጽሕና በመቆየት እርስ በርሳቸው እንደሚረዳዱ ይጠብቃል። ነገር ግን ተፈጥሮአዊ ዝንባሌአችን ከጋራ ተጠያቂነት ራሳችንን ማራቅ ነው። ኃጢአታችንን ማንም ሰው እንዲያውቀው አንፈልግም። ኃጢአት እየሠራን እያለን አንድ ሰው ስለዚያ ጉዳይ ቢያነሣ እንቆጣለን። ሌላ ሰው ኃጢአት እየሠራ ንስሐ ለመግባት አለመፈለጉን ብናውቅ፤ እናማለን ወይም ትከሻችንን ሰብቀን አስከፊ ሁኔታ ውስጥ እንደገባ እንናገራለን። ሰውየውን ልናሳፍረው ወይም ልናስቆጣው አንፈልግም። ያዕቆብ በክርስቶስ አካል ውስጥ አንዱ ለሌላው ኃላፊነት ሊሰማው ይገባል ይላል። ፍቅር ማለት ኃጢአትን መደበቅ ወይም ችላ ማለት አይደለም። ፍቅር ማለት ለምንወደው ሰው ከሁሉም የተሻለውን ነገር እንመኝለታለን ማለት ነው። ይህም ከሁሉም የሚሻለው ነገር ግለሰቡ ከኃጢአቱ ጋር መጋፈጥ፣ መናዘዝና ንስሐ መግባት የሚያስፈልገው መሆኑ ነው። ይህም ከእግዚአብሔር ቅጣት እንዲያመልጡ ይረዳቸዋል። ይህም ቅጣት ሞት ሊሆን ይችላል። ኃጢአቱ ምንም ዓይነት ታላቅ ቢሆንም እግዚአብሔር ይቅር ይላል። በዙዎቻችን ለአማኞች የዚህ ዓይነት ፍቅር በማሳየት በቅድስና እንዲመላለሱ ብናግዝ፤ አብያተ ክርስቲያኖቻችን ተለውጠው የፍቅርና የንጽሕና ሠገነቶች ይሆኑ ነበር። ይህ ለእግዚአብሔር ምን ያህል ታላቅ ክብር እንደሚያመጣ አስብ!

31ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንድን አማኝ ለለፈጸመው ኃጢአት ተጋፍጠኸው ታውቃለህ? ካልሆነ፤ ለምን? ከሆነ፤ የተከሰተውን ሁኔታ ግለጽ። ለ) በዙዎቻችን ሰዎችን ስለ ኃጢአታቸው ከመጋፈጥ ይልቅ በኃጢአታቸው እንዲቀጥሉ የምናደርገው እንዴት ነው? ሐ) አንዳችን የሌላውን ኃጢአት ብንጋፈጥና ኃጢአት በምንፈጽምበት ጊዜ ወይም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በማንመላለስበት ወቅት ሌሎች ጉድለታችንን እንዲነግሩን ብንጠይቅ፤ አብያተ ክርስቲያኖቻችን እንዴት ይለወጣሉ? መ) በያዕቆብ መጽሐፍ ውስጥ እግዚአብሔር በሚፈልገው መንገድ ስለመኖር የተረዳሃቸው ሌሎች ጠቃሚ ትምህርቶች ምን ምንድን ናቸው?

አምስተኛ ቀን፡- ለሳምንታዊ ስብሰባ ለመዘጋጀት የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስ።

ሳምንታዊ ስብሰባ

የመወያያ ጥያቄዎች፡-

1. ሀ) የ2ኛ ዮሐንስ መልእክት ዋና ዓላማ ምንድን ነው? ለ) ዮሐንስ ከሐሰተኛ አስተማሪ ጋር የቅርብ ግንኙነት ስለማድረግ የሰጠው ትእዛዝ ምንድን ነው? ሐ) ይህ ትእዛዝ ዛሬ ከአብያተ ክርስቲያኖቻችን ጋር

የሚዛመደው እንዴት ነው? «ከኢየሱስ ብቻ» ቤተ ክርስቲያን ጋር እንዴት ይዛመዳል? ከጆሆቫ ምስክሮች ጋር እንዴት ይዛመዳል? መ) አንድ የቤተ ክርስቲያን መሪ ከሐሰተኛ አስተማሪ ጋር ያደረገው ግንኙነት፤ ወይም በግልጽ ኃጢአት የሚመላለስ አማኝ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሐሰተኛ ትምህርት እንዲሰፋፋ ወይም ኃጢአት እንዲነግሥ ያደረጉበትን ሁኔታ አይተህ ታውቃለህ? ምን ተፈጠረ? ሁኔታውን አብራራ። ሠ) የገብሬ ዓይነት ሁኔታ ቢያጋጥምህ፤ እግዚአብሔር ከግለሰቡ ጋር ምን ዓይነት ግንኙነት እንዲኖርህ የሚፈልግ ይመስልሃል? ቤተ ክርስቲያኒቱን ለመጠበቅ ስትል ምን ታደርጋለህ? ረ) ብዙ የማይታወቁ ሰዎች በየቤተ ክርስቲያናቱ ስለሚሰብኩበትና ከአማኞች ጋር ስለሚኖሩበት ሁኔታ ጥሩነት ምን ዓይነት ምክር የሚሰጥ ይመስልሃል? እነዚህ ሰዎች አንዳንዶቹ ሐሰተኛ ትምህርቶችን እያስተማሩ ነው።

2. ሀ) የ3ኛ ጥሐንስ ዐቢይ ዓላማ ምንድን ነው? ለ) ሌሎች በተለይም ታዋቂ መሪዎች የተሳሳተ ተግባር እየፈጸሙ ሳለ ትክክለኛውን ነገር ማድረግ አስቸጋሪ የሚሆነው ለምንድን ነው? ሐ) የቅርብህ የሆነ ሰው እውነትን ለማመቻ መቻ በመረጠ ጊዜ ለእውነት ለመቆም ለመወሰን የተገደደክበትን ሁኔታ በምሳሌነት ጥቀስ። መ) ዲዮጥራጢስ ምን ዓይነት መሪ ነበር? ሠ) አንዳንድ ሰዎች ወደ መሪነት ሥልጣን ሲወጡ ባሕሪያቸው ሲለወጥ የተመለከትክበትን ሁኔታ ግለጽ። ረ) ሽማግሌ ወይም የቤተ ክርስቲያን መሪ የዲዮጥራጢስን ዓይነት ባሕሪ ማሳየት በሚጀምርበት ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ይከሰታል? ሠ) ማር. 10:35-45 አንብብ። የዲዮጥራጢስ ባሕሪ ክርስቶስ የተከታዮቹ ባሕሪ ምን ሊመስል እንደሚገባ ካስተማረው የሚለየው እንዴት ነው?

3. ሀ) የያዕቆብ መጽሐፍ የሚመልሰው ዐቢይ ጥያቄ ምንድን ነው? ለ) ይህ ጳውሎስ በሮሜና በገላትያ መልእክት ውስጥ ካነሣው ጥያቄ ይህ የያዕቆብ ጥያቄ የሚለየው እንዴት ነው? ሐ) ያዕቆብ በመልእክቱ ውስጥ ለዚህ ጥያቄ የሰጠውን መልስ ጠቅለል አድርገህ ግለጽ። መ) አዳዲስ አማኞችን በምንመክርበት ጊዜ የምንሰጣቸውን ምክር ከያዕቆብ መልእክት ጋር አነጻጽር።

4. ሀ) ሔለን በቤተ ክርስቲያንና በትምህርት ቤት ውስጥ በምታደርጋቸው ነገሮች መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው? ለ) ልዩነቱ የመጣው ከምን ይመስልሃል? ይህ ስለ ልጆቹ የእምነት ጥልቀት ምን ያሳያል? ሐ) ብዙውን ጊዜ የሁለተኛ ትውልድ አማኞች የመጀመሪያ ትውልድ አማኞችን ያህል በእምነታቸው ጠንካሮችና ተግባራዊ የእምነት ሕይወት የማይታይባቸው ሆነው የሚገኙት እንዴት ነው? ለዚህ ምክንያቱ ምንድን ነው? መ) በክርስቲያን ቤተሰብ ውስጥ የሚያድጉ ብዙ ልጆች ወደ ዩኒቨርሲቲ በሚገቡበት ጊዜ እምነታቸውን ይዘው ለመቆየት የተቸገሩት ለምንድን ነው? ሠ) ወላጆችና ቤተ ክርስቲያን ልጆቻቸው እምነታቸውን እንዲረዱና ይህም አኗኗራቸውን እንዲለውጥ ለማገዝ ምን ሊያደርጉ ይገባል?

5. ሀ) ያዕቆብ በመጽሐፍ ውስጥ የጠቀሳቸው ሁለት የፈተና ዓይነቶች ምን ምንድን ናቸው? ለ) ለእያንዳንዱ ፈተና የሰጣቸው ምክሮች ምን ምንድን ናቸው? ሐ) ብዙውን ጊዜ በቤተ ክርስቲያን የሚሰበከው እግዚአብሔር ከመከራ እንደሚያድነን ነው? ወይስ መከራውን ተጠቅሞ እንደሚያሳድገን? አንደኛው ስብከት የሚወደደውና ሌላኛው የስብከት ዓይነት የማይወደደው ለምንድን ነው? መ) እግዚአብሔር የመከራውን ጊዜ ሳንጋፈጥ እንደሚያሳልፈን ከተነገረን በኋላ ይህ ሳይሆን በሚቀርበት ጊዜ የብዙ አማኞች እምነት ምን ይሆናል? ሠ) አንተ ወይም አንተ የምታውቀው ሰው ያለፈበትን የፈተና ጊዜ አስታውሰህ ግለጽ። ረ) ይህንን የፈተና ጊዜ ያመጣብኝን ልቻለው በሚል ስሜት ሊቋቋሙ የሚችሉት እንዴት ነበር? ሰ) በተስፋና በመንፈሳዊ ትዕግሥት ሊጋፈጡ የሚችሉት እንዴት ነበር? ሸ) ፈተና እንድታድግ እንዴት እንደረዳህ ግለጽ።

6. ሀ) ያዕቆብ አንደበታችንን ስለመግዛት ያስተማረውን ጠቅለል አድርገህ ግለጽ። ለ) አንደበታችንን የተጠቀመበት ሁኔታ ለመንፈሳዊ ብስለታችን መልካም ቴርም ሜትር የሚሆነው እንዴት ነው? ሐ) አንደበት በቤተሰብ፣ በቤተ ክርስቲያንና በአገር ደረጃ ነገሮችን ሊያበላሽ ስለሚችልባቸው መንገዶች ግለጽ። መ) አንደበት ሰዎችን ለመገንባት የማበረታቻ መሣሪያ ሊሆን የሚችልበትን ሁኔታ ግለጽ። ሠ) ሰባኪ ወይም አስተማሪ አንደበቱን በተሳሳተ መንገድ ሲጠቀም የተመለከትከበትን ሁኔታ ግለጽ። ከዚህ ሁኔታ የተከተሉት አሉታዊ ነገሮች ምን ምን ናቸው?

7. ሀ) ያዕቆብ እግዚአብሔር የሚቀበለው እውነተኛ ሃይማኖት ምን ዓይነት ነው ይላል? ለ) የሃይማኖት እምብርት የሚሆኑት ያዕቆብ የገለጸቸው ነገሮች መሆናቸውን የማንጠቅሰው ለምንድን ነው? ለ) ቤተ ክርስቲያንህ እውነተኛ ሃይማኖትን ልታሳይ የምትችልባቸው ተግባራዊ መንገዶች ምን ምንድን ናቸው? ሐ) ቤተ ክርስቲያንህን ገምግሙ። ምን ዓይነት አድልዎ ይታይሃል? መ) እግዚአብሔር ይህንን ሁኔታ እንዴት የሚመለከት ይመስልሃል? እግዚአብሔር እነዚህን የተለያዩ የሕዝብ ቡድኖች እንዴት እንድናስተናግድ የሚፈልግ ይመስልሃል? ሠ) ያዕቆብ እንዳስተማረው በእምነትና በሥራ መካከል ያለው ግንኙነት ምንድን ነው? ረ) እምነት አስቸጋሪ ተግባር እንድናከናውን የሚጠይቅበትን ሁኔታ የሚያሳዩ ሁለት ምሳሌዎችን ከዛሬው ዓለም ስጥ። ሰ) አማኞች እምነታችንን የሚያሳይ መልካም ተግባር በማናከናውንበት ጊዜ ስለ እምነታችን የምናስተላልፈው መልእክት ምንድን ነው?

8. ሀ) ያዕቆብ ሁለት ዓይነት ጥበቦችን የሚያነጻጽረው እንዴት ነው? ለ) ከቤተ ክርስቲያን ገንዘብ ወጥቶ ጌታር ይገዛ ወይስ አይገዛ በሚለው ጉዳይ ላይ አንድ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ከአንተ የተለየ አስተያየት ሰጥቷል እንበል። 1) ምድራዊ ጥበብ ያለው ሰው ለዚህ አለመግባባት የሚሰጠው ምላሽ ምን ሊሆን ይችላል? 2) ሰማያዊ ጥበብ ያለው ሰው ለዚህ አለመግባባት ምን ምላሽ ይሰጣል? 3) ከላይ የተጠቀሱት አምስት መርሆች በዚህ ጉዳይ ላይ ምላሽ የምትሰጥበትን ሁኔታ እንድታውቅ የሚያግዙህ እንዴት ነው?

9. ሀ) ያዕቆብ አንድ ሰው ኃጢአት እየሠራ መሆኑን ሰናውቅ ምን ማድረግ አለብን ይላል? ለ) ብዙ አማኞች ኃጢአት የሚሠሩትን ክርስቲያኖች የማያጋፍጡት ለምንድን ነው? ሐ) አንዱ የሌላውን ኃጢአት ቢጋፈጥኖ እኛም ኃጢአት በምንሠራበት ጊዜ (ከእግዚአብሔር መንገድ ፈቀቅ በምንልበት ወቅት) ሌሎች ለሕተታችንን እንዲነግሩን ብናበረታታ፥ አብያተ ክርስቲያኖቻችን እንዴት የሚለወጡ ይመስልሃል?